

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPIOTIS — AUGUST 21, 1975

Nr. 195

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

"Būsime kovotojai už Bažnyčios laisvę"

Ateistai skiria kunigus į parapijas ir atmets geriausius kandidatus į Kunigų seminariją

(Tęsinys iš vakar dienos)

Galima būtų pateisinti tuos, kurie tyliai, nors ir beprasmiškai kenčia dėl šitokių savo padėties, bet negalima pateisinti tu, kurie savo išdavystę didžiuojasi.

Argi nebuvo ir nėra tu skaudžių faktų, kai kunigas renkasi geresnę vietą, tarmasius su Religijų reikalų tarybos įgaliojimu? Vyskui patinka patvirtinti "paskyrimą". Iš kur atsirado "nepajudinamieji", kurių negalima paskirti į mažesnes parapijas? Tik ne iš uoliųjų tarpo.

Mes tvirtai pareiškiame, kad kiekvienas civilinės valdžios nurodymas, ar kita kunigų skirti į parapiją, yra neteisėtas vyskupų teisų varžymas. Nei vienas kunigas negali tam pritarti arba tuo pasinaudoti. Kiekvienas civilinės valdžios globojamas bei remiamas kunigas yra mūsų gėda, nelaimė ir vienybės skaldytojas.

Tad kas mums, broliai, belieka daryti? Bet kuria kaina išsilausinti iš saugumo globos ir bendravimo. Tikėti, kad jie nori Bažnyčiai gero būtų daugiau negu naivu. Reikia atsakyti išdėstytis kelių gautų privilegijų ir negrauti Bažnyčios savomis rankomis. Į pavertusių gretas mes nesilyguosime. Gerdami visus miestų, didelių ir mažesnių parapijų

klebonus, kurių dauguma yra gerbuvo priimti. Buvo atmesti geri Bažnyčios vadai, mes kviečiame Jus pamilti laisvę, jos trokšti, žmogaus teisę laisvai rinktis profesiją. Kas tai įvykdė? Civilinė valdžia, kuri pasauliui skelbia, kad šios liudininkai, bet kovotojai už kandidatus visai laisvai parenka Bažnyčios laisvę Mes nekovoja prieš esamą santvarką, bet prieš sauvale; nereikalaujame nieko, išskyrus tai, kas mums pilnai priklauso pagal prigimtąją teisę, konstituciją ir Žmogaus Teisių Deklaraciją. Jūs esate labai didelėje ateistų ir saugumiečių įtakoj, kurie mėgsta labai juodai pranašauti Bažnyčios ateitį, jeigu nebus su jais bendraujama ir nuolaidžiuojama. Nesirūpinkime ateitimi, mes jos Valdovas yra Dievas. Šventasis Raštas mus guodžia: "Žmonės prašina, o Dievo tiesa pasilieka amžiams".

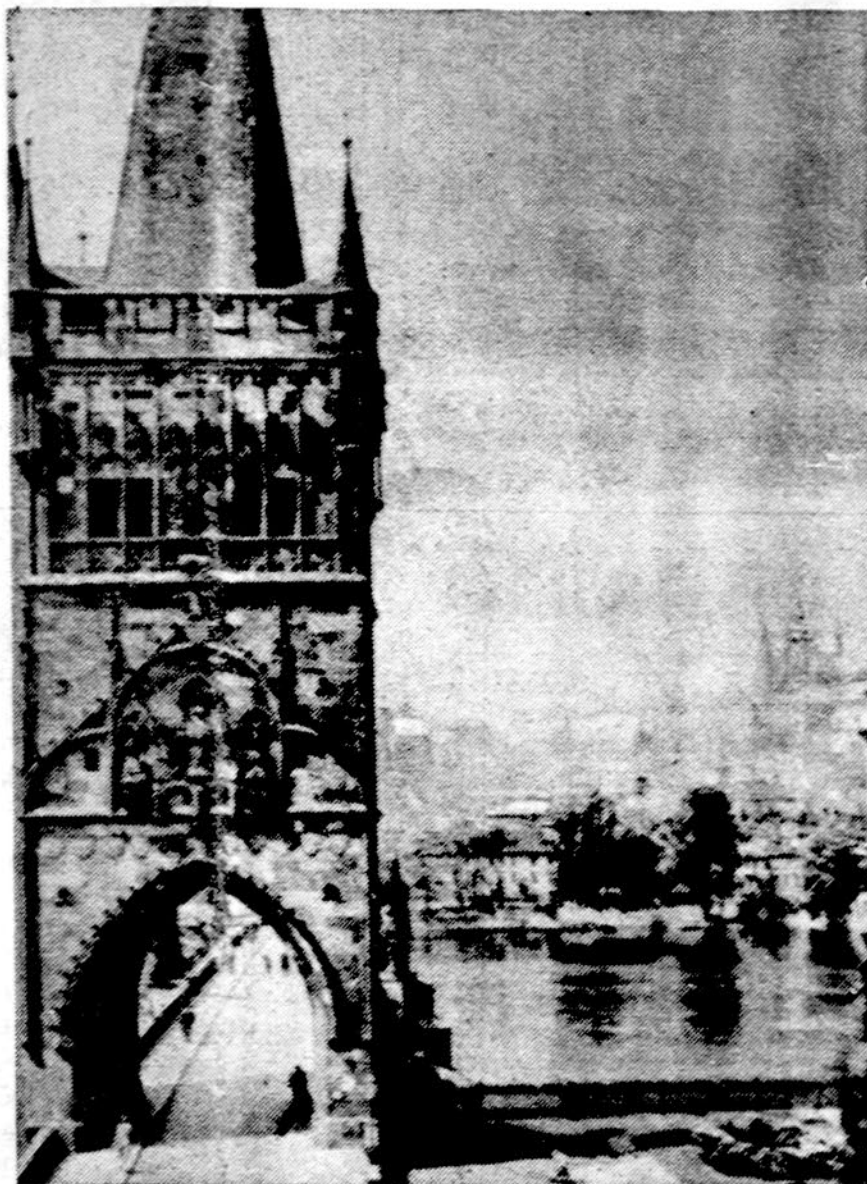
Jūs rašote, kad Seminarijai trūksta kandidatų, kad šiais metais vyko stipresnė kandidatų atranka. Ar nereikėtų nemaža kaltės prisiimti tiems, kurie, "gerai suprasdami laiko dvasią", pašalino ministrantus nuo altorių, vaikus iš procesijų, bijo susitikti su vaikais, laukdami kol jiems sueis 18 metų? Ar ne daugiau gali būti pašaukimų iš tų, kurie aktyviai dalyvauja pamaldose?

Šiais metais trūko kandidatų dėl to, kad ne visi kandidatai

buvo priimti. Buvo atmesti geri Bažnyčios vadai, mes kviečiame Jus pamilti laisvę, jos trokšti, žmogaus teisę laisvai rinktis profesiją. Kas tai įvykdė? Civilinė valdžia, kuri pasauliui skelbia, kad šios liudininkai, bet kovotojai už kandidatus visai laisvai parenka Bažnyčios laisvę Mes nekovoja prieš esamą santvarką, bet prieš sauvale; nereikalaujame nieko, išskyrus tai, kas mums pilnai priklauso pagal prigimtąją teisę, konstituciją ir Žmogaus Teisių Deklaraciją. Jūs esate labai didelėje ateistų ir saugumiečių įtakoj, kurie mėgsta labai juodai pranašauti Bažnyčios ateitį, jeigu nebus su jais bendraujama ir nuolaidžiuojama. Nesirūpinkime ateitimi, mes jos Valdovas yra Dievas. Šventasis Raštas mus guodžia: "Žmonės prašina, o Dievo tiesa pasilieka amžiams".

Jūs pabrėžtinai prašymas, kad Vyskupas iš Vatikano kalbėtų Jūsų laiško mintimis, yra labai žemas. Ar gali geras kunigas siūlyti vyskupui įsijungti į propagandinį melą, kad priešauda nevykusius laisvės rūbelius? Kokių aštrių disonansų praskambėtų Jūsų laiško mintys po rimtos, dalykiškos ir laisvos kardinolo Slypi kalbos.

Daug kartų esame plakami, bet jausime savo didybę. Vergas pamilęs savo grandines, negali vadintis tikroju žmogumi, o tuo labiau Kristaus kunigas. (Atsakymas sutrumpintas-Red.) (Iš "LKB Kronikos" Nr. 14)

Praha. Karolio tilto bokštas

Rusai dar pirs grūdų

WASHINGTONAS. — Yra žinoma, kad sovietai nori Amerikoj pirkti dar 11 milijonų metrinių tonų grūdų, neskaitant, kas praėjusį mėnesį buvo užpirta — 9.8 mil. tonų. Jeigu jiems bus leista tiek parduoti, tai užpirtimai bus didesni, nei buvo 1972. Tada jie pirkto viso 19 mil. tonų. Prezidentas Fordas, neseniai kalbėdamas Iowos universiteto studentams, minėjo, kad jo administracija leis rusams dar daugiau pirkti, bet kiek, nežino, priklausys nuo to, koks derlius bus nuimtas.

SAN FRANCISCO. — Šio miesto mero Joseph Alioto namuose sprogo bomba. Sužeistų nebuvo, tik namas apgadintas. Sprogimas rišamas su streikuojančiais policininkais. Tam streikui meras nepritarė ir žada streikuojančius policininkus atleisti. Iš 1.800 policijos vyrų streikuoja 80 procentų.

WASHINGTONAS. — Amerika Kenijai parduoda ginklų už 5 mil. dolerių. Toks pardavimas bus kraštui yra pirmas. Kenija paprastai ginklus pirkdavo iš britų.

LUANDA. — Amerikos misija Angoloje paragino savo piliėčius, britus ir kanadiečius kuo greičiausia palikti tą šalį, nes kovos ne tik nesilpnėja, bet laukiama jų išsiplėtimo.

KAMPALA. — Ugandos prezidentas Idi Amin jau paskelbė savanorių šaukimą į specialius dalinius, skirtus įsiveržti į Rodeziją ir Pietų Afriką, ten išstumti baltuosius. Afrikos valstybių organizacijos susirinkime jis tą buvo pasiūlęs visiems daryti kartu, bet pritarimo negavo.

VAIL, Colorado. — Prezidentas Fordas, paklaustas, ką jis gali pasakyti apie jo žmonos išsitarimą, jog ji nebūtų nuste-binta savo dukters "nuotykiu", atsakė, jog tą pareiškimą išgirdęs manė, kad praras 10 mil. balsų, o kai kitą rytą paskaitė spaudos komentarus, prarastų balsų skaičių padidino iki 20 milijonų.

Čekoslovakija praktiškai 16-ji respublika

NEW YORK. — Prieš septynerius metus, rugpjūčio 21, sovietų ir jų sąjungininkų tankai įsiveržė į Čekoslovakiją ir sulaukė bet kokias dienes laisvės aspiracijas. Tą žygį pasmerkė visas laisvasis pasaulis, pasmerkė net prancūzų, italų ir kt. komunistai. "NYT", artėjant šiai liūdnai sukakčiai, vedamajam rašė, kad iš visų Rytų Europos valstybių Čekoslovakija yra labiausiai prispausta. Saugumas seka kiekvieną gyventoją. Daugiausia kenčia visi žinomesni rašytojai. Jų vaikams neleidžiama net lankyti aukštesniųjų mokyklų.

Čekoslovakijos propaganda prieš Ameriką yra piktesnė nei Sovietų Sąjungos. Štai, kaip jie kalba apie Ameriką: II pasauliniame karui baigiantis, Amerika pradėjusi bendradarbiauti su nacių Vokietija, o Eisenhoweris buvo slapta Hitlerio sąjungininkas. Kad Amerika padėjo išlaisvinti Čekoslovakiją ir vien žuvusių amerikiečių buvo 1.500, nemini nei žodžio. Visa garbė ir šlovė tik rusams.

Gustavą Husaką "NYT" vadina sovietų gauleiteriu, už kurio nugaros stovi dešimtys tūkstančių sovietų kareivių. Praktiškai Čekoslovakija esanti šešioliktoji sovietų respublika.

Iš Helsinkio konferencijos. Lenkijos boss Edward Gierek ir Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt

LAUKIAMA EGIPTO-IZRAELIO SUSITARIMO

KAIRAS. — Prezidento Sadato atstovas Tahsin Bashir minėjo, kad Izraelio žodžiai, ties kuria vieta bus išvesta nauja demarkacinė linija Sinajuje, neatitinka tiesai. Tokio susitarimo nebuvo. Tik atvykęs Kissingeris padės sutarti ir klausimas bus išspręstas. Kissingeris šiandien turėtų būti Jeruzalėje, o rytoj Aleandrijoje ir susitikti su Sadatu.

Vienas Egiptui palankus Beirut laikraštis ir gerai painformuotas sako, jog Egiptas ir Izraelis jau yra išsiaiškinę, susitarimą pasirašys, o dar šiais

metais panaši sutartis Izraelio bus sudaryta ir su Sirija.

Izraelyje politikas Yitzhak Navon sako, kad Izraelis gaus už nuolaidas Egiptui. Gaus 2 bil. dolerių pagalbos, bus atnaujintas ginklų pardavimas ir garantuojamas naftos pristatymas iš kitų šaltinių, kai jie Egiptui perleis Abu Rodeis ir Balain naftos laukus.

Opozicija prieš Kissingerį Izraelyje labai didelė, ir, jo laukiant, buvo imamas patį stipriausių apsaugos priemonių.

Maskva apie Portugalijos įvykius

Portugalijos komunistams pradeda nesisekti

LISABONA. — Komunistų šauktas masinis susirinkimas — demonstracija antradienį Oporto mieste buvo atšauktas, nujaudiant jo nepasisekimą. Ten turėjo kalbėti partijos vadas Alvaro Cunhal.

Ir portugalai komunistai sako, kad ministeris pirminkas Vasco Goncalves bus pašalintas. Jis yra svarbiausiu taikiniu visose antikomunistinėse demonstracijose.

Schmidt: gelbėkim Portugaliją

NEW YORK. — Vak. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt duotame pasikalbėjime "Riders Digest" žurnale ragina NATO narius viską daryti, kad Portugalija nepasidarytų komunistinė ir nebūtų prarasta šiam Atlanto paktui. "Mes turime aiškiai pasakyti trečiajai šaliai, kad mūsų pakto pietvakarių sektoriuje negali būti tuštumos. Negalima leisti, kad detentės vardan nesuimtumėm reikalingų priemonių ginti mūsų gyvybinius interesus", sakė Schmidt.

Sovietų melui nėra galo

MASKVA. — Sovietų maršalas Aleksandras Vasilevski "Pravdoje" (VIII. 19) rašo, kad tik sovietams įsijungus į karą Tolimuosiuose Rytuose, Japonija pasidavė. Apie Ameriką, jos atomines bombas ir japonų išvijimą iš visų žimtųjų salų jis nekalba. Rusai, kaip žinome, į karą įsijungė, kai japonai jau rengėsi besąlyginiai kapituliuoti, vos šešias dienas prieš karą pabaigę. Sovietai įstojo tik norėdami grobį pasidalinti. Jie užėmė pusę Sachalino ir keturias Kurilų salas. Neatiduoda Japonijai nei dabar, kai Amerika iš užimtų Japonijos teritorijų pasitraukė.

BANGKOKAS. — I ministro pirmininko Kukrit Pramoj būstinę įsiveržė minia ir viską sujaukė. Minia buvo pikta, kad vyriausybė daro daug nuolaidų demonstruojantiems studentams.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 21: šv. Pijus X, pop. šv. Joana, Bukantas, Sungailė.

Rugpjūčio 22: šv. Timotiejus, šv. Antusa, Karijotas, Iminė. Saulė teko 6:04, leidžias 7:44.

ORAS

Daugiausia apsinaukę, šilčiau ir drėgniau, 30% galimybė lietaus, apie 85 l.

Lėktuvo nelaimė žuvo 126

DAMASKAS. — Čekoslovakijos keleivinis lėktuvas Iliušin 62, leisdamasis į Damasko aerodromą, sudužo, ir iš 128 žmonių tik du liko gyvi. Sirijos istorijoje tai buvo didžiausia aviacijos nelaimė. Lėktuvas sudužęs užsidėgė, ir tie, kurie nebuvo užmušti, žuvo ugnyje. Keleiviai buvo daugiausia sirai, irakiečiai ir irančiai.

Jaltos nutarimų patvirtinimas

"The Christian Science Monitor" liepos 25 įdėjo žymaus bendradarbio Joseph C. Harsh straipsnį, kurio pirmasis sakiny yra toks: "Prezidentas Fordas vyksta į Helsinkį savo respublikonų partijos naudai (on behalf) ratifikuoti Jaltos susitarimus, demokratų partijos prezidento Franklin Roosevelt 1945 padarytus". Tai esanti pagrindinė prasmė 35 valstybių galvų vykimui į Helsinkį — paruošyti dokumentų pasirašyti. Toliau autorius rašo: "Jaltoje buvo pripažintas faktas — sovietų kariuomenės buvimas Rytų Europoje. Bet ligi šiolei Jaltos susitarimai nebuvo ratifikuoti respublikonų partijos. Nuo 1945 ligi šiandien tūkstančiai respublikonų ejo į viešųjų įstaigų rinkimus pasmerkdami demokratų Jaltos. Dabar jau ratas pilnai apsisuko. Respublikonai yra Baltuosiuose rūmuose (in office). Jie nori mažiau nesusipratimų su Sovietų Sąjunga". Tos pat dienos dienraštis įdėjo Antano Matijoškos laišką, kuriuo pasmerkiamas Sovietų Sąjungos įvykdymas Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksija. (L.)

Vergų tūkstančiai. Stalino kanalo kasimas Rusijos šiaurėje Stalino laikais. Kiek tarp jų buvo lietuvių ūkininkų ir intelektualų, kurie niekad negrįžo?

Prezidentui pritaria tik 38 proc.

WASHINGTONAS. — Harris agentūra, surinkusi visuomenės atsiliepimus, sako, jog tik 38 procentai pritaria Fordo politikai. 50 procentų buvo po jo sugebėjimo išgelbėti Mayaguez laivą, o vėliau populiarumas krito. Helsinkio konferencija prie populiarumo nei kiek neprisiėjo.

MANILA. — Vėl neaišku, kaip bus su Filipinų partizanais. Muzulmonai iš pietinių salų atsiliepė, kad tie, kurie pasirašė su vyriausybe taikos sutartį, jų nebuvo įgalioję.

WASHINGTONAS. — Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Ron Nessen jau pasakė, kada prezidentas skris į Kiniją — lapkričio pabaigoj arba gruodžio pradžioj.

Kalnai maruanos

MIAMI. — Bahamų salose buvo užtikta 40 tonų maruanos atsargų, įvertintų 29 mil. dolerių. Kolumbijoj auginta maruona buvo suspausta į plytas, sudėta plastikiniuose maišeliuose, sukrauta 8 pėdų aukščio krūvo mis. Surasta atsitiktinai, beieškant nukritusio helikopterio netoli Freeport miesto.

HOUSTONAS. — Erdvėlaivis Viking po dviejų atidėliojimų buvo paleistas į Marsą. Dar yra vilčių, kad jis ir pavėlavęs pakliktų, galį pasiekti planetą 1976 liepos 4, kaip buvo numatyta ir anksčiau.

HAGA. — Olandijai pareiškus nepasitikišimą vienu sovietų diplomatu, Maskva buvo priversta jį atšaukti. Tas diplomatas, diplomotas KGB narys, buvęs pradžėj rinkti žinias apie NATO.

SVEIKINAME VYČIU SEIMA

Nuotr. K. Sragausko

DETROITO ŽINIOS

RENGINTU KALENDORIUS

pietē šv. Antano parapijos pa-

A black and white photograph showing a group of men seated around a table in a formal dining room. Several of the men are wearing military uniforms, including one with a peaked cap. In the background, a large coat of arms is mounted on the wall, and a decorative lamp is visible. The scene appears to be a formal dinner or meeting.

DRAUGAS

Tel. PR 8-3229

Tel. ofiso iz bytu Olympic 2-4155

Susirinkę į seimą, prisiminkime Leonardą Šimutį, kurio jau nebėra mūsų tarpe. Čia jis viename seime prisega garbės nario medalį Detroito vyčiui Boris.

CHICAGOS VYČIAI PRIE
LAISVĖS TRAUKINIO

Liepos 3 d. Chicagojē buvo paskutinē diena pamatyti Amerikos laisvės traukini. Jis stovēja ant Navy Pier, o kauke prie jī buvo padaryta scena. Vēciņu choras buvo pakviestas atlikti programā. Nors ne visi choriņstai tegalēja susinākt, nes kiti jau buvo īšvāziņē jī tolimēsnes vietas atostogu, tāciāu daljvavo daugiāu kaip 30. Nors saulē kepīn vėjus, bet jie su šypsenā, dziaugsmu ir mēile daināvo savo ģimtīnci. Daināvo laisvoje Lietuvē jī čia Amerikoje sūkurtas dānas: Tekėjo saulelē, UZ jūreliu, uZ marelju, Oi toli, toli, Kas nematē, neregējo, Treji gaidēlāi ģiedojo, Mergužēlē, lēlējēlē, UZ jūriju marelju, UZ Nemuno, Pavaris, Ramovēnāt, žengia ir God bless America.

Ju klausėsi svetimtaučiai, jie plojo vyčiams po kiekvienos padainuotos, Solo dainavo Vytautas Rusteikis. Pranešėjas buvo Alloydas Pakalniškis. Jam tęstą partuošusi buvo Teresė Strolienė. Choro vedėjas Faustas Strolia akompanavo. Nors prakaitas jam bėgo per veidą, bet akordeono garsai plačiai sklido prie Laisvės Traukinio, o aidas nuskambėjo toli miesto gatvėmis.

Cia pat buvo Michigano ežeras, ir jame plūduriavo ir programos klausėsi daugybė jachtų ir mažesnių laivelų. Žmonės juose dėkojo vyčiams, paleisdami sirenas. Buvo ir lietuvių laivelai, ir iš jų mosavo lietuviškomis vėliavėmis. O Cicero Sauliai artimie prie kranto priplaukę šaukė valio. Netoli stoję žiūrovai dėkojo plojimu, laivai sirenomis, o Chicago burmistras Richardas Dales padovanojo kiekvienam cho-

ristui ir jų šeimos nariams po bi-
lietą įeiti į Laisvės traukinį.

Apie valandą teko stovėti eilėje, kol patekome į vidų. Nė vaikščioti nereikėjo — elektrinis takelis vežė išilgai per vagonus. Matėme paveikslus Amerikos prezidentų, garsių kinų artistų, sporto žvaigždžių, tik nesimatė mūsų Šarkio Žukausko. Daug išradimų matėme ir daug meno. Laisvės Varpas už stiklo buvo, ir vežimas, su kuriuo mūnelyje važinėjo, ir karietos gražios, ir pirmieji automobiliai.

Kuomet galésime panašų Laisvės traukinį į Lietuvą pasiūsti. Ir kuomet suskambės Laisvės Varpas Vilniuje? **E.P.**

**SU BAIKIA PUSLE IS
PADANGES**

“Pirmas mano tikras šokimas su parašiotu buvo rodomas su skridau su kpt. Peseku. Aukštis — 1000 metrų. Iš šokus, parašiotas normaliai atsidarė, bet buvo smarkus vėjas ir mane nusėdė tolakai nuo aerodromo. Nusileidau tvarkingai, bet patekau į p. Vailokaičio kopūstų daržą. Kol atsigalavau diržo sėga, vėjas gerokai pavylė.

ko. Atbēgusi sargienē pradējusi šaukt: iš kokos pekios tu čis musliedai šon tokia baisia pūslis ir išvoliojai mano pono kopūs tus?! Greit parasiātū susivyniojau ir nēčajau į aerodromą", tai pašaš Lietuvos aviacijos kaptirmo rongo karo lakūnas Klemas Martinkus, gimes 1901 m. Vasario 16 d. Skaudvilės valsčiuje. Tauragės apskr. Mirė 1974 m. rugpiūčio 9 d. Rio de Janeiro mieste, Brazilijoje.

tas iš valstybės išdo, ir iki 1830 m.

TAUTINIŲ DARBŲ SŪKURYJE

Sakoma, kad, nenorint sukel-
ti ginčų linksmoje draugijoje,
nereikia kalbėti apie politiką, re-
ligiją ir moterų lygių teisių są-
jūdį. Nėra abejonės, kad šis są-
jūdis buvo būtinas vyrų domi-
nuojamame pasaulyje, bet kaip
ir kiekvienas, nors kilniausių
tikslų sąjūdis ar organizacija,
pritraukė žmonių, kurie, įvairių
motyvų spinduliu, jį paverčia as-
menišku sąskaitų suvedinimo
vieta. Taip atsitinka ir čia, bet
į tokias reikšmines organizacijas ar
per daug dėmesio, moterų lygių
teisių sąjūdžio tikslai ir atlieka-
mas darbas yra vertingi.

Cia nenorima gilintis į "Wo-
men's Lib" sąjūdžio veiklą, o
pažvelgti į lietuvių moters pa-
skirtį ir vietą lietuviškame
bendruomeniniame gyvenime:
kokios jos teisės, palyginus su
vyrais, kokios jos pareigos?

Neišskant kitų, sunkiau priei-
namų šaltinių, užtenka peržvelgti
telių mėnesių spaudos pusla-
pius ir pamatyti, kaip veikia
lietuviškoje bendruomenėje vy-
rai, kokią vietą toje veikoje
užima moterys. Peržvelgę ko-
respondencijas iš lietuviškųjų
mokyklų, organizacijų, parengi-
mų, galime su dėkingumu tirti:
ačiū Dievui, kad lietuvių moteris
toje lietuviškoje veikoje nereik-
kalauja sau lygių teisių ir pa-
reigų su vyrais. Jeigu taip atsi-
tiktų, tai lietuviškos veiklos ra-
tukai tuoj pradėtų lėčiausiu su-
stoti, kol visai sustotų, bet ir
surūdėtų, nepataisomai subirtų.

Jeigu lietuvių moterys nu-
spręstų nemokytojauti, vargu ši
rudenį prasidėtų liuanistinėse
mokyklose mokslo metai, nes
vyrų mokytojų yra tik saujelė.
Ne geriau atsitiktų su įvairiais
komitetais ir valdybomis, kur
pirmininko vieta paprastai ski-
riama vieninteliui vyrui. Jis
parengimų metu gražiai nuo
scenos pasveikina svečius, tuo
tarpu visas būrys moterų suka-
si su lėkštelėmis, loterijos bilietais
ir visa parengimo ruošia. Į tą jų
veiklą mažai kreipiama dėmesio,
nes moterims tai "natūralu".
Moteris yra tie nematomieji ge-
rieji aivarai, be kurių trūsio
nebūtų "skanaus, sveiko, lietu-
viško maisto", kuriuo piknikai
garsinasi sustotų šalpos organi-
zacijų veikla, jaunimo stovyklo-
se pasiliktų tik iškylių ir sporto
vadovai vyrai, kurie veltui pra-
kalbomis ar užsiėmimais mėgin-
tų nuraminti alkanus stovyklau-
tojus.

Nereikia pamiršti paties svar-
biausio lietuvių moters užsiėmi-
mo — lietuviškos ugdymo šei-
mos. Nedaug kuri šandieninė
lietuvių panaši ir Rimšos skulp-
tūroje vaizduojama. Vargu ar
kuri verpti moka. Bet tai ne
svarbu. Lietuvių motinos ir mo-
ters charakteris nepasikeitė pa-
čia svarbiaja prasme ir šian-
dien: ji veža vaikus į sveikas,
susirinkimus, siuva lietuviškų
vaidinimų aktoriams drabužius,

veža juos į liuanistines mokyk-
las, padeda ruošti pamokas, di-
ba tėvų komitetuose, moko vai-
ką lietuviškai, diegia į jo širdę
lietuviškos liupsnų. Už šį savo
darbą retai įvertinama, nes dau-
gelio mintys tebekrypsta atgal
į kiekvienas, nors kilniausių
tikslų sąjūdis ar organizacija, j
lietuvių moters idealą.

Ką veikia lietuvis vyras? Jis
gražiai, ugningai kalba susirin-
kimuose, jis ginčijasi bendruo-
meninės organizacijos ar "reor-
ganizacijos" temomis, jis daly-
vauja "lietuviškos" politikos
veikoje. Ta iškalbingoji veika
plačiai aprašoma spaudoje daž-
niausiai taip pat vyrų korespon-
dentų. Jeigu kur nors minima,
kad šalia vyro buvusi ir moteris,
tai ji paliekama tik bevardė, be-
veide, dar rečiau žmonės tituli-
lu. Net ir moterų skyriniai ar
joms skirti puslapiai periodinėje
spaudoje nėra laisvi nuo šių po-
linkių. Dar blogiau. Juos reikia
tiesiog pakaltinti nerūpestingų
lengvabūdiškumu, nes aprašo-
mos ir skambiais žodžiais liap-
sinamosios nėra tikrosios lietu-
viškos moters pavelskias. Perda-
nai linksniuojamos tos pačios
pavardės, "rezidencijos", arba-
tėlės, baliukai — nežiūrint, ko-
kiu madingu vardu jie būtų va-
dinami, — per dažnai mėgina-
ma imituoti amerikietiškojo au-
kštuomenę ir jos veiklą.

Lietuvių moters paskirtis
laisvajame pasaulyje nėra tokia
lėkšta: parodyti naujausias su-
knes puošnias baliūje, o po to
paskirti kuriai labdarinai or-
ganizacijai pelno dalį. Nesvar-
bu, kiek ji kraštų apvažinėjo
atostogų metu, kaip prabangiai
juosėta rezidencija. Tačiau labai
svarbu, ar jos vaikai moka lie-
tuviškai ar žino, kad jie lietu-
vių kilmės, ar jis savo apylin-
kėje nebijo pasirodyti lietuviška
pavarde, ar kiekviena proga iš-
kelia pavergtos Lietuvos reika-
lą amerikiečių tarpe, ar dirba
organizacijose, mokyklose, bend-
ruomenėje, šalpoje, ar lanko lie-
tuviškus parengimus, ar skaito
spaudą, perka ir skaito lietuviš-
kas knygas. Jeigu taip, tai to-
kią lietuvių reikia paminėti. De-
ja, apie ją retai žinių randame.
Gaila, kad moterų veiklos apra-
šinėjtojai neįveda truputį dau-
giau pastangų "atkasti" mūsų
kultūrininkes, rašytojas, poetas,
mokslininkes, mokytojas, visuo-
menininkes ne tik iš visos Ame-
rikos, bet ir Kanados, Australi-
jos, iš kitų laisvojo pasaulio
vietai.

Tai lietuvių moters veikla
bendruomeniniame gyvenime
yra įvairi, tyli, kantri, nereika-
laujanti ir neieškanti laipsni-
mų bet taip pat ir gyvybiškai
svarbi. Laimė, kad lietuviškas
dar nesukio galvų visokie
"moterų lygybės" vėjai, nes, no-
rėdamas lygių teisių su vyrais,
užsigeistų ir vienodų pareigų, o
tokiai atveju lietuviškosios veik-
los ateitis nebūtų labai šviesi.

d. b. h.

Spaudoj ir gyvenime

LIETUVA IR III PASAULINIS KARAS

Žurnalas "Salesian" š. m. vasaros
numeryje (26) išėjo iš "Le Mon-
de" išversta Solženicyno pareiški-
ma, kur primenama Lietuva, išskai-
čiuojant pagrobtus kraštus. Pabrė-
žiama, kad iš tikrųjų trečiasis pa-
saulinis karas prasidėjo tuoj pasi-
baigus antrajam — 1945 m. Jaltos
je "silpnų Roosevelt ir Churchillio
plunksnų dėka. Jie šventė pergalę,
nuolaidoms atiduodami Estiją, Lat-
viją, Lietuvą, Moldaviją, taip pat
milijonus Sovietų piliečių iš sto-
vyklių atidavę mirčiai, o greit po to
Jugoslaviją, Albaniją, Lenkiją, Bul-
gariją, Rumuniją, Čekoslovakiją,
Vengriją, Rytų Vokietiją neribotai
prievarčiai."

Trečiasis karas, žurnalas kartoja
Solženicyno žodžius, "prasidėjo ne
tūkstančių lėktuvų atakomis, bet
nematomai vagių būdų kaponais iš-
tikusių pasaulio kūnų..."

Toliau prisimena, kad sunku be-
išskaičiuoti mažuosius Afrikos ir
Artimųjų Rytų kraštus, kurie ta-
po komunizmo lėlmis, gi ir kiti Eu-
ropos kraštai keliaklūpsčiauja, kad
tik išsilaikytų, o ir pačios Jungti-
nės Tautos pasidarė estrada, iš kur
išjuokiami vakarų kraštai.
Straipsnyje apgailestaujami:
"Pergalės pasiekusios šalys persei-
keitė į nugalėtasias, užleisdamos
daugiau kraštų ir žmonių, negu bet
kada buvo pasiduota bet kokiame
žmonijos istorijos kare. Ir dėl to,
net nekalbant metaforomis, galima
pasaakyti: "Trečiasis karas jau bu-
vo ir pasibaigė pasidavimu".

— Mes, lietuvininkai, barš-
čius ir šiupinį skanų su laši-
niais gardžiai išvirtus girdami
valgom. Kristijonas Donelaitis

Kaip išsimaitina komunistinė Kinija

Prievartinis darbas žemės ūkiuose

P. GAUCYS

kaimus ir ten suverčiamos į kupe-
tas, o taip pat iš kanalų ir žuvų
kudrų išimamas dumbas, kai
nusauginus jie valomi.

Trąšų gamyba

Gyvulių trąšos Kinijoje visada
buvo vertingos, ir jas kaimiečiai
plačiai vartoja. Jis dabar dar svar-
besnis, kai kiaulių auginimą no-
rima išplėsti ligi 3 kiaulių akrui.
Mat, kiaušiena yra pelninga eks-
porto prekė, o taip pat turi dide-
lę paklausą miestuose. Kadangi
vis daugiau žemės skiriama trijų
derlių išauginimui, organinių
trąšų nebeužtenka ir reikia pasi-
gaminti mineralinių. Krašte vei-
kia apie 800 mažų trąšų įmonių,
gaminančių trąšas iš anglies ir
vandens. Statomos ir didžiulės
trąšų gamyklos su tūkstančių to-
nų dienos gamyba. Kinija nesto-
koja ir natūralinių dujų azoto trą-
šoms gaminti.

Mechanizavimas kom. Kinijo-
je vyksta labai lėtai dėl nepaprastai
didelio skaičiaus igudusių dar-
bininkų. Kita to nesukubėjimo
priežastis — kinai mato, kas nu-
tiko šalyse, kur ūkininkai tapo
belaiviais nafta varomos energi-
jos sistemose naudojimo maisto
gamybai. Keli derliai ir medžių
sodinimas, kuris, atrodo, pana-
šesnis į sodininkystę, negu į ūki-
ninkavimą, irgi neskaitina maši-
nų panaudojimo.

Skaiciuojama, kad 600 mil.
žmonių gyvena ūkiuose. Nors ne
visi tiesiogiai dirba juose, jie dar-
buojasi lengvoje pramonėje ar
patarnauja krautuvėse, ligoninė-
se ir t. t. Kilus svarbiui reikalui,
jie padeda sodinti ar nuimti der-
lius.

Buves badas skatina dirbti

Kinai, atsimindami dažnus ir
ilgus bado laikmečius, stipriai
prisirišę prie žemės ūkio, kuris
juos išmaitina. Todėl, nors ir
labai pasigenda sunkiosios pra-

Komunistinė Kinija neatsisako savo žemių Azijoje, kurias rusai XIX
a. viduryje, ginklų ir apgaulingų sutarčių būdu iš jų pagrobė. Šiame
žemėlapyje matome tas sritis (užušuotas juodais įstrižais brūkšniais),
kurias komunistinė Kinija nori iš Sovietų atgauti. Taip pat nori gauti
ir Mongoliją, kuri dabar yra Sovietų satelinė valstybė.

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA RASLAVICIENE

19

Belaisviai dieną dirbdavo prie statybos, ar kitus
darbus, bet nakčiai juos visus čia suvarydavo. Kiek-
vieną rytą išnešdavo naujus lavonus, nes daug jų mir-
davo iš bado ar oro stokos. Retos skylės lubose buvo
vienintelis šviežio oro šaltinis. Bet vasaros karščiams
užėjus, tos skylės mažai ką padėdavo.

Belaisvių atgabendavo iš Afrikos, iš Azijos ir net
iš Ispanijos ir Portugalijos. Portugalai ir ispanai nau-
dodavo arabus savo laivuose kaip irkininkus. Morokie-
čiai atsikersindami imdavo europiečius į vergiją.

Balsus atgaunam tik išvydę saulės šviesą. Tam-
siam rūsi vyti jautėms apstulbę.

— Na, kaip buvo? — pasakė senutė Miller, kuri
bijo statumos ir, pažūrėjus į tamsią skylę nutarė,
kad baimė didesnę už smalsumą.

— Brrr... — pasipurtom. To užtenka.

Aplankom dar medinę, kur vėl tokios pat siau-
ros gatvės, su šimtu krautuvėlių, medersą — 70 stu-
dentų kolegiją, su puikiu mozaikų sienom bei įrašais iš
korano ir per svetingų, į savo parduotuves viljančių
prekybininkų eiles pasiekiam autobusą, kuriame kaip
namuose. Mohamed padeda kėdute, kad nereikėtų per-
aukštai kelti kojos ant pirmos laiptų pakopos, Bonasar
palaiko už parankės, Dirk šypsosi ir jo barzdelė juo-
kingai kruta su kiekvienu žodžiu.

"Lai Dievas saugo, o saulė glamonėja jus", —
atsisveikina Mr. Benny, o aš pagriebusi blokną už-

monės išplėtimo, tai daro labai
apdairiai. Sakoma, kad kinams
nereikia priminti, iš kur ateina
jų maistas. Kinijos žmonės daug
labiau supranta apie žemės ūki,
negu bet kuri kita tauta. Miestų
gyventojai kas antri metai vieną
mėnesį turi dirbti ūkiuose. Dau-
gelis aukštesnias mokyklas bai-
gusių ūkiuose turi išdirbti metus
ar dujus, prieš įstodami į univer-
sitetą ar pasirinkdami kokį ama-
tą.

Taip pat ūkį stiprina ir pati
bendruomenių sistema, išlaikiu-
si dalį asmeninės iniciatyvos, kas
ne visur leidžiama komunistinė-
se sistemose. Ją sudaro darbo pre-
mijos už žemės dirbimą, pasida-
linimas pelnu su kitomis įmonė-
mis ir maži žemės sklypai, iš ku-
rų šeimos gauna daugumą mai-
to, laiko kiaušė, keletą ančių ar
vištų, turguje gali parduoti su-
taupytas atsargas.

Ūkinė bendruomenė

Vidutinę ūkio bendruomenę
sudaro nuo 15,000 iki 50,000
žmonių. Ji tvarkosi kaip didelis
žemės ūkio kooperatyvas. Bend-
ruomenės suorganizuotos ir bri-
gados, kurios tvarko visą admi-
nistraciją, ir darbo buras, suda-
rytus iš 20 ar 30 kaimyninių šei-
mų, kurios bendrai dirba žeme.
Tipingą tokią bendruomenę su-
daro 15 brigadų ir 138 gamybos
būriai, naudoja 2,400 hektarų
plotą. Joje gyvena 24,000 žmo-
nių. Pusę jų turimo ploto skiria-
ma ryžiams, 45 proc. medvilnei,
o likęs daržovėms. Ji išauginą
36,000 kiaulių per metus. Bend-
ruomenė atlieka padargų pataisy-
mus ir priežiūrą, ligoninių aptar-
navimą, didžiųjų ir kalvių dirb-
tuves. Daugumas ūkininkų gyve-
na kaimuose, dėl butų stokos ma-
žai kas tegali persikelti į miestus.

Si sistema leidžia laikyti žmo-
nes žemės ūkyje ir išvengti
jų masinio bėgimo į miestus, kas
sukėlė tiek sunkių ūkinių bei so-
cialinių problemų trečiojo pasa-
lio miestuose. Lengvoji pramo-
nė, išvystyta žemės ūkio raijo-
nuose, daugeliui duoda darbo
žiemos metu, kai darbai ūkiuose
sumažėja. Klesti krepšių py-
nimas, kilimų audimas, siuvinė-
jimas, išnaudojant šimtmečiais
igytus sugebėjimus ir užsieny už
juos gaunant gerus pinigus. Taip
pat didelis dėmesys skiriamas šil-
kui ir arbatos auginimui, kas rei-
kalauja nepaprastai daug darbi-
ninkų.

Kinija dar neišgali pretenduo-
ti į Azijos maitintoją. Per pasta-
ruosius 25 metus ji sunkiai spren-

sirašau jo žodžius. Jie taip giliai, prasmingai ir pra-
našiskai nuskamba. Žmonės visur žmonės, bet kartais
tuose, taip vadinamuose "atsilikusiuose" kraštuose su-
randi daugiau išminties, gyvenimo prasmės ir grožio,
nei mūsų kadienishkoje realybėje.

Mr. Benny yra iš Rabato. Studijavo du metus
elektroniką, bet metė, nes šiuo metu Moroke su tokiu
mokslo jokio darbo negausi. Todėl pasidarė gidu ir, pa-
gal jų standartą, gerai uždirba.

Pasitinkant naują dieną

Ant krūmų dar kabo rasos lašeliai, kai išeinu į so-
dą. Vėsus ir gaivus. Aplink gėlynai ir palmės, svyran-
čios geltonų uogų kekėm.

Prie pusryčių stalo sutinku Dirk. Nors mes daug
kur nesutinkam, jis įdomus žmogus, visad randa kokią
naują temą. Ir dabar pasakoja, kiek Olandija turi var-
go su savo kolonistais indėnais, atvykusiais iš Pietų
Amerikos. Jiems pripažinta Olandijos pilietybė, ir val-
džia turi jais rūpintis. Jie nemoka jokio amato ir, be
to, nenori nieko dirbti.

Pusryčius šiandien mažai kas valgo, nes beveik
pusė mūsų grupėje blogai jaučiasi. Kai kam nė vynas
nepadėjo nuo morokiškų bakterijų apsaugoti.

— Ech, — numoja ranka Dirk, — išlepti ame-
rikiečiai. Ne jiems po Moroką keliauti.

Net senutė Miller nesava, dar labiau išbalusi nei
visada ir neįprastai rami.

Kai sulipam autobusan, visi nesveikieji susispiečia
gale. Tik keli stiprieji sėdim priešaky ir jaučiamės
"viršžmogiai". Įdomu, kad daugumas "viršžmogių"
moteris. Veik visi vyrai "išgruive".

Iki Rabat 80 km. Jau reikia matematinės opera-

PASTABUS RUSŲ RAŠYTOJAS

Latvė novelistė apie rašytoją Maksimovą

AL. TENISONAS

Europoje plačiai žinoma latvių
novelistė dr. Zenta Maurina, nu-
stojusi gyvenimo draugo K. Rau-
divo, nepuolė ir nevilė, bet uoliai
dirba. Šią vasarą ji jau laikė 7 pa-
skaitas įvairiuose Vokietijos mies-
tuose. Muenchene ji kalbėjo te-
ma: —dabartinių rusų ir ameri-
kiečių rašytojų pažiūros — ir be
to skaitė ištraukas iš savo kū-
rybos. Kalbos didžioji dalis buvo
skirta rusų rašytojo Maksimovo
charakteristikai ir jo kūriniams.
Zenta Maurina Maksimovą pri-
pažįsta rimčiausiu dabar rusų ra-
šytoju, kuris iki nuogumo atiden-
gia Sov. Sąjungos kasdienybę.
Rašytojai Sovietų Sąjungoje, sa-
ko prelegentė, yra tik teksto už-
rašytojai, nes jie negali rašyti pa-
gal įsitikimus, jausmus, bet ka-
jams pveda ir įsako partiją.

Svarbiausios rusų klasinės lite-
ratūros savybės yra gyvenimo
prasmės ieškojimas. Dažnai yra
pareikštas ir atsakomybės jaus-
mas. Taip Dostojevskis yra pasa-
kęs: "Kiekvienas iš mūsų yra at-
sakomingas už tai, kas įvyksta
ant mūsų žemės".

Prelegentė labiausiai palietė
Maksimovo romaną — "Septy-
nios sukūrimo dienos", — kur ra-
šytojas simboliškai atvaizduoja
gyvenimą komunizmo režimo,
atidengiant visą tikrovę. Jis apra-
šo vieno revoliucionieriaus pris-
iminimus, kuris, kėsdamas badą
prieina prie krautuvės vitrinos,
kame padėtas kumpis. Bet kai jis
jį paima, pasirodo, kad tai tik
dirbtina reklama. Įsiutęs, jis su-
sunka: "Tas taip negali būti!"
Šis simbolis eina kaip raudonas
siūlas per visą romaną nes ir ko-
munizmas yra tikti propagan-
dos išgaizinta reklama, o žmo-
nės kenčia dvasinį badą.

Stebėtina, kad Maksimovas —
našlaitis, augęs vaikų prieglaudo-
je, su tokiu giliu supratimu pa-
liečia kiekvieną problemą. Jis
taip pat mini ir degtinę, be ku-
rios rusas negali apsieiti. Žmogus
geria, kad nuramintų sielvartą,
nes sveiko proto žmonės dažnai
negali išpildyti partijos uždavi-
nių. Maksimovas aprašo gyve-
nimą ir psichiatrinę ligoninę,
kur praktikuoja žmogaus proto
aptėmymą.

dė savo išmaitinimą. Po truputį
ji dabar jau išmaitina savo gy-
ventojus. Visuomenei išpareigo-
jus dalintis savo ištekliais ir dar-
bu, atrodo, kad Kinija galiausiai
išbrido iš ilgai ją kankinusio
badmečio.

Sovietų Sąjungos gyventojų
tragišką likimą Maksimovas ap-
rašo kitoje vietoje: "Dykumoje
žmonės stato didelį namą, kuris
neturi nei langų nei durų, yra
tik vienas slaptas įėjimas"... Tuo
Maksimovas simbolizuoja sovie-
tų tautą, kuri pati turi statyti sau
kalėjimą, nes nuo to atsiskirti
negali.

Nežiūrint, kad Maksimovas
užaugo marksizmo, ateizmo ir
moraliai nusmukusioje aplinko-
je, jis yra įsitikinęs krikščionis:
"Kristus žmonėms dalijo ne duo-
nų, bet savo sielą, todėl jos pa-
kanka visai žmonijai"... Maksi-
movo kūrinuose visur jaučiamas
teisybės troškimas. Ir priespaudo-
s ir beprotnamių žmonių trokš-
ta tiesos.

Nors Maksimovas savo kūri-
nius yra parašęs tris metus vė-
liau, negu Belovas ir Belovo ne-
pažinojo abiejų rašytojų darbai
yra panašūs. Abu jie aprašo savo
tėvynės kasdienybę, abu jie ieško
atsakymo į klausimą: iš kur atei-
na blogis? Maksimovas mano,
kad blogis kyla todėl, kad žmo-
nėms atimta laisvė. Belovas ma-
no, kad žmonėms yra politiniai
laisvi bet jie yra nežinomos ga-
lios ir žiaurių pasaulio įvykių au-
ka. Abu autoriai ilgisi draugys-
tės. Šis reikšmingas modernioje lite-
ratūroje yra svetimas. Abu au-
toriai nori pasakyti tiesą, nors ji
ne visada yra graži, bet svarbu,
kad tiesa pasiekia žmonių širdis.

Muencheno Tautų bendravi-
mo namų direktorius dr. Maurers
padėjo rašytojai už gražią tūri-
ningą pasakaitą ir pabrėžė jos
dvasinį įnašą Vakarų kultūrai.

SIRDIES LIGU

PAPLITIMO ŽEMELAPIS

Pasaulinė sveikatos apsaugos
organizacija išleiko širdies ligų
paplitimo Europoje žemėlapi. Iš
jo matyti, kad šiaurės ir šiaurės
rytų Europos gyventojai 485 kar-
tus daugiau linkę sirgti infarktu,
negu pietiniai jų kaimynai. Dau-
giausia infarktų užregistruota Ai-
rijijoje, Didžiojoje Britanijoje
ir skandinavų kraštuose. Pirmąja
Suomija: 1000 gyventojų — 6,3
infarktai. Mažiausia infarktų Bul-
garijoje: 1000 gyventojų — 1,7.
Šio skirtingumo priežastis kol kas
nenustatyta, bet sveikatos apsau-
gos specialistai mano, kad tam
tikrose geografinėse apylinkėse
turi įtakos aplinkos užteršimas,
stresinės situacijos, genetinis po-
links, kitas vanduo bei rūkymas.

cijos, iki susivokių, koks tai nuotolis. Suamerikonėji-
mo žymės visur pasireiškia, nors Dirk ir tvirtina, kad
esu europietiško atsparumo.

Priešais judais dūmais rūksta vietinis autobusas,
prisigrūdęs keleivių. Irgi sardinkų dėžutėje. Motina sto-
vi, o ant nugaros pririštas vaikas išsisi kaimynai glė-
byje. Paauglio nosis, priplota pri elango, atrodo lyg
pervirta bulvė.

Toje kamšatyje jie važiuos tris valandas, o mes
pralenkiam juos ir paliekam. Kelias geras, tuščias ir
mes spaudžiam pilnu greičiu. Tarpais persokam kalną
ir vėl lyguma. Kai kur išarti laukai, tai vėl alyvų so-
dai ir vynuogių krūmai.

Keli vyrai atsiskukę į rytus linkčioja. Žvilgniu su-
tinka mus, palydi ir vėl tęsia savo maldą.

Lyguma banguoja lyg jūra prieš audrą. Dar ne-
įsisiūbavusi, tik kuprota švelniais nelygumais.

Sustojam turguje. Aplink nei trobesių, nei jokių
žymių, kad čia kas gyventų. Bet aikštėje pilna žmo-
nių, gyvulių, grūdų, palapinių su sagom ir medžiagom.
Žmonės derasi, barasi, čiupinėja viestas, kilnoja avis,
žiodina asilus ir kibiras matuoja javus. Ant žemės
patiestos marškos, o ant jų visokių prieskonių, grū-
delių, žolelių ir miltelių. Vieni perka, kiti vaikštinėja
arba tupi ir žiūri.

Moteris šypsosi nutrupėjusiais dantimis, o ant
kakotos tatuiruotė. Tai berberė. Iš už peties žiūri di-
delės vaiko akys.

Baltu turbanu arabas skuta barzdą klientui. Ki-
ti du laukia eilėje. Kirpykla.

Kiek toliau sukabintos mėsos paltys, o už jų dan-
tistas laukia pacientų: replės guli ant paklodės, o šalia
net keli dantys.

(Bus daugiau)

Sydnėjaus (Australijoje) lietuvių tautinių šokių grupė "Pirmieji žioge-liai"

VIENOS NAKTIES PERGYVENIMAI

VALERIJONAS BALČIŪNAS

1943 pavasarį, kai rusai vieną naktį bombardavo neginamą Kauną ir per tą puolimą užmušė keliasdešimt gyventojų, kauniečių nuotaika labai nusmuko, nes visi jautė, kad pirmosios bombos iš dangaus yra tikrai preludės ateities oro puolimams. Vokiečiai, beviltingai įklimpę Rytų fronte, visai nesidomėjo Kau-no priešlėktuvine apsauga. O kai per antrą puolimą į Ažuolų-na nukritusi bomba iškisio duobę, į kurią sutilptų dviejų aukštų namas su stogu, baugštesnių kauniečių šeimos ėmė gabenti savo vaikus ir vertingesnę man-tą į neva saugesnį nuo oro puo-limų kaimą.

Tuomet buvo juokaujama a-pie vieną Kauno ponitę, kuri per pokalbį paklausta, kurios rūšies muzika jai geriausiai patin-ka, nedvejodama atsakė, kad oro puolimą atšaukiančios sirenos kaukimas jai yra mieliausia mu-zika, kurią išgirdus kojos pačios ima šokti polką.

Šią juoką prisiminiau už ko-kių pusantų metų mažam vidu-rių Vokietijos miestely, kai bu-vau pažadintas iš miego didži-jai alarmą kaukiančios sirenos, ra-ginančios ne šokti, bet skubėti ir rūsį ir ten patylois kartoti Tė-ve Mūsų ir Sveika Marija. Tačiau kambaryje buvo labai šalta, ir reikėjo didelio pasiryžimo išlįsti iš po pūkinio patalų, tamsioje grabinėtis savo drabužių ir pla-čioje palovio erdvėje ieškoti kaž-kur išsislapsčiusių batų. Todėl nutariau dar nesikelti, prieš tai strategiškai apmąstęs, kad lėktu-vai gali skristi pro šalį ir kad naktį paprastai bombarduojami tik dideli taikiniai. Tokiam mies-tui, kaip mūsų, bombos meta-mos tik per vadinamąsias bėdos iš-metimus arba bombarduojant dėl lakūnų neapdairumo. Dėl atsargumo išstaciau sargybą - dešinę ausį, nes iš karto pau-

koti šalčiui abu savo klauso-muosius organus nebuvo drąsos. Netrukus mano sargyba pranešė, kad aplinkinių kaimų ir miestelių sirenos taip pat skelbia alarmą, o aukštai jau gir-dėti atskubančių lėktuvų švelnus užesys. "Tai dar niekis", galvoju, "visi pažymiai rodo, kad skren-da tik keli taikiniai ieškojami ir tik po kiek laiko jų pėdomis at-seks kitokie paukščiai ir tokiais būriais, kad vien nuo propelerų burzėjimo langų stiklai drebės".

Po tokio tarilamai raminančio apmąstymo dar nėra ryžto palik-ti šilto guolio. Pro neužskleistą langą matau šaltą žiemos naktį ir žvaigždėmis nusėtą dangų. Tiesiai pro langą spinksi didin-gas Orionas, kurį Lietuvoje va-dindavom Šienpioviais. "Bet kas čia? Iš kur atsirado aštuntoji žvaigždė? Žvaigždė, ir tokia di-delė, žalsvai mirganti, kuri, ne-paisydama kosminių dėmių, ju-da per žvaigždyną akies pagau-namu greičiu." Atrodė, kad vis-vien teks atsikelti, nes, kai vir-šum namų lėktuvai ima paleisti signalines raketas, jau neko gero nežadąs ženklas.

Žadinu žmoną ir dukrelę ir raginu skubėti į rūsį. Kaip visuo-met, žmona protestuoja, nes po-grindy ja apima klaustrofobija, o pagal jos įsitikinimą, jei jau tektų žūti, tai geriau lovoje, ne-gu tamsiam požemy. Per sieną girdime namų šeiminiųkės ner-vingą reportą savo vyrui, jog "vi-sa apylinkė apsupta priešų lėk-tuvų".

Skubame į rūsį, o viršum mū-sų galvų jau girdėti sunkiai pa-krautų bombonešių dundėjimas.

Mes gerai žinome, kur lėkia skrendančių tvirtovių bangos, po keturiasdešimt lėktuvų kiekvie-nam daliny, judančių iš įvairių krypčių ir tą pačią tašką — Leuna-Merseburg sintetinio benzinoga-myklas, nuo kurių priklauso vo-kių karo mašinos tolesnis vei-kimas. Nors tikime, kad tūkstan-čiai tonų gabenamų bombų ne mūsų miestukui yra skirti, jau-čiamės kaip tos varlės nušienau-toje pievoje, viršum kurios skren-da didžiulis gandrų būrys. Bent pusvalandį trunka nepaliauja-mas dundėjimas, kuriam tykiai atsako langų stiklai, o kieme plerkšti sandariai uždarytos san-dėlio durys.

Staiga pasigirsta kurtinantis švilpimas, kuris ima augti kaip labai greitai artėjančio traukinio griaudimas. Prisiglaudžiam prie šaltos žemės ir laukiame spren-dimo, kuris ateina iš to vis au-gančio krentančios bombos spie-gimo. Išitinkini, kad tokiais mo-mentais laikas tartum sulėtina savo bėgį, leisdamas per kelias sekundes daug minčių per sme-genis prabėgti. "Tai Dopplerio efektas", galvoju, greitai judan-tis daiktas suglaudžia oro ban-gas, sukeldamas ausyse tą au-gantį speigimą. Bet tolimesnį galvojimą sutrukė gelsva šviesa akimirksniui pro sieturą langelį įsi-veržusi ir rūsį ir tuoj palydėta ap-kurtinančio trenksmo. Kaip gy-vas sutvėrimas sukruto mūsų na-

mas, bet po to tik tylą ir išga-sdintų širdžių plakimas. Mirtis šovė pro šalį. Tokiu momentu žmogus ima tikėti, kad gyven-i-mas yra neįkainuojama vertybė.

Gandrai pralėkė, tai reikia ir varlei apsidairyti, kas darosi ap-linkui. Taip galvodamas išėjau į kiemą. Vaizdas, kurį pamaciau, vertė vietoje sustirti. Pietryčių danguje, gerokai viršum akira-čio, kabėjo šimtai margaspalvių šviesulių, priminančių kalėdines eglaites. Ir ta šviesos jūra iš to-liau atrodė tokia fantastiška, kad galėtum pamanyti, jog neto-liese ūmai išaugo milžinas mies-tas, kurio žiburiai buvo aiškiai matomi, bet dėl nakties tamsos pastatų siluetų negalima buvo įžiūrėti. O viršum šio nerealaus miesto be pertrūkio blykčiojo spie-čiai augsinių kibirkštelių — tai floko užveriamoji ugnis, nes at-rodė, kad iš apačios akiai šau-doma į viršum šviesos jū-ras skrendančius bombonešius. Priešlėktuvinės artilerijos šau-dymas ir kritusių bombų sprogi-

mai buvo susilieję į vieną nebe-pertraukiamą dundėsį, kuris už 25 kilometrų buvo panašus į pikto žvėries maurojimus. Iš to-liau viskas atrodė, kaip milžiniš-kas šviesos ir garsų žaismas, savo klaidia puikybė uždengęs gyvy-bių ir sukurto darbo sunaikini-mą. Būvo aišku, kad ten mir-da-vo ne tik tie, kurie slėpėsi po žeme, bet ir tie, kurių pašauti lėktuvai krisdavo žemyn kaip degantieji meteorai.

Ilgai negalėjau užmigti, vis svarstydamas žmogaus pader-mės palikuonių nesugebėjimą siekti Kūrėjo tobulybės. Paryčiu nūvargęs protas sutiko su vidaus nuojautos pasiūlyta prielaida, kad mes, gal būt, gyvename tik jo kūrybos įspėjime, savo ribota išmintimi nesugebėdami supras-ti nei jos pradmenis, nei jos galu-tinio pavidalo.

— Kelionė į mėnulį automo-biliu užtruktų 160 dienų, kelei-vinių lėktuvu 20 dienų.

Mylimai

A. + A.

VALYTEI JOKUBAUSKIENEI mirus,

didelio skausmo prislėgtus jos vyrą STASĮ, dukrą JU-RATĘ, sūnų VYTAUTĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjau-čiame.

Levusė ir Frank Kriščiukaičiai

Hartford, CT

A. + A.

JADVYCAI PRAPUOLENIENEI mirus,

ALDUTEI, BENIUI, MARIUI, JURGIUI, AUKSIUI, AL-GIUI ir VINCUI reiškiu giliausią užuojautą.

Petras-Kęstutis Vaškys

A. + A. Dr. ANTANUI STARKUI mirus,

žmoną ELENĄ, SŪNŲ, DUKTERĮ ir artimuosius, liūde-sio ištiktus, užjaučiame.

Balys Vitkus
Petras Spetyla
Natalija ir Stasys Rauckinai

Mielam broliui

A. + A. PETRUI AUGUSTINAVIČIUI

tragiškai žuvus, inž. JUOZUI AUGUSTINAVIČIUI, jo šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Eduardas, Stasė ir Nijolė
Kersnauskai

Brangiam vyrui

A. + A. ROMANUI ŠIAUDIKIUI

pasitraukus iš mūsų tarpo amžinajam poilsiui, jo žmonai ONAI reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kar-tu liūdime.

Valerija ir Mečys Bankauskai
Danguolė ir Petras Griganavičiai
su šeima

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET

TEL. — CA 5-7252

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVARIUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAIJaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių
išgyvenimuose

ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolė Pažeraitė

Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo
metus 1918-1922 mokslus einančio jaunimo nuotakose, atskan-dama mūsų atmintin daug žinomų ir nežinomų asmenų.

Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spau-dos platintojus.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit sa-žiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, IL 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus po-čius. Pigiai išvalau, taipgi alyvinus perduru dū dū. Įdedu vandens šil-dytuvus. Kreiptis —

A. BANYŠ — 447-8306

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apdraudą nuo ugnies ir automo-bilio pas

FRANK ZAPOLIS

8208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos

Radijai

Stereo ir oro vėsintuvai

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir važiuojame

visų rūšių grindis.

J. BUENYS — Tel. RE 7-5168

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gerų prekių didelis pasirinkimas. Au-tomobilai, baldai, televizijos do-leriai, cerifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, IL 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinių ir vandens šil-dytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išva-lomi elektra. Kreiptis po 5 val. vak.:
SERAPINAS — 778-0206

NAMŲ REMONTAS

PRIEIMAMA KAINA

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Irengiu kambarius rūsy, dažau.

Zigmantas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

Ivairių prekių pasirinkimas, moto-ciklai, baldai, maistas, doleriniai

CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILAI

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St. Chicago, IL 60629

3333 So. Halsted, Chicago, IL 60608

Tel. WA 5-2737; 254-3320

V. Valantinas

6 kamb. "expandable" 18 metų

mūras 2 auto. garažas. Marquette

Parke. \$23,900.

6 kamb. mūro namas. 2 auto. ga-
ražas. Beveik prie Marquette Pko.
bažnyčia. Jau laisvas. \$21,000.8 butų mūras. Naujas gasz šildy-
mas. Nauja elektra. Alumin. langai.
\$15,000 pajamų metams. Arti mūso
\$11,700.Lūkšius 10 metų mūro rezidencija.
3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai.
Beismento gražuolis. Kampinis 40
p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti
Kedzie — Nabisco. \$27,500.1 1/2 ankšto, 18 metų mūras. 2 bu-
tai. 2 auto garažas. Arti mūso. Liga
verčia atiduoti už \$33,500.2 aukšto mūras puikūs 3 po 6
kamb. butai ir 2 kamb. sausam be-
mente. Naujas gasz šildymas. Gara-
žas. Arti mūso. \$26,000.Planas ir pigus lotas su garazu. Ar-
ti Maria High School. \$5,900.

REAL ESTATE

By owner 5-rm. Georgian: finished basement, 1 1/2 baths, newly reme-
deled kitchen, 1 1/2 car garage, patio,
close to Maria HS. vicinity of 72nd
& Whipple, excellent condition.
776-1195.Arti 64-tos ir Maplewood 2 aukštų
mūrinis namas, 6 ir 5 kamb. Savi-
ninkas įpareigotas parduoti. Prašo
\$32,500. Atdaras pasiūlymams.
Marquette Realty, 737-81116-flat deluxe brick, by owner. 7143
W. 91 St., Bridgeview. \$110,000.
Call 458-40355 1/2 kamb. Ranch-type mūras, 3
miegamieji, filimai, įrengtas rūsys,
centralinė gasz šiluma ir air condi-
tioner. Lotas 35x125. 434-4129Mūr. bungalov, 43 pėdų sklypas
central. šildymas. Whipple ir 63-oja.
Nebransas.2 butai po 4 1/2 kamb. 17 metu 30
p. sklypas. Central. šildymas. Kiekv.
butui atskirai. Tik \$48,000.Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po
3 kamb. ir 3 kamb. sklepe. 2 auto
garažas. Central. šildymas. Geros pa-
jamos. Gera vieta gyventi.10 butų mūr. Naujas šildymas. Ge-
ros pajamos. Dideli kamb.

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRKŠIT — PARDUOSIT —
NUOMOSIT

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

135th & Archer Ave. — 257-2967

Brighton Parke 2-jų aukštų mūr.

namas — biznio patalpa apačioje,
butas viršų. Kaip naujas 2 maš.
garažas. Kaina \$28,000.00 arba pa-
siūlymas. Kreiptis į savininką tel.
523-0645

Apyl. 71-os ir California 2-jų butų

namas. Alumin. apkalas. Labai
geram stovy. 2 maš. garažas. Ge-
ros pajamos, žemi mokesčiai.
\$30,500. Skambinti po 2 val. popiet
— 776-5794

Prieš Mokslo Metus

7 kamb. mūro rezidencija. 2 vo-
nios, air conditioning, karpetai, gra-
žūs beismentas, 2 auto garažas. Tuoj
galite užimti. Marquette Parke.
\$29,750.2 butai — 19 metu mūras ir mūro
garažas. Nauji atskiri šildymai, air
conditioning, karpetai. Įrengtas beis-
mentas. Per mėnesį gautina viena
buta. Arti parko. \$35,700.Gražus Georgian 5 kamb. 40 p.
lotas, 2 auto garažas. Jau turime
rakta. Arti ofiso. \$18,250.

6 kamb. "expandable" 18 metų

mūras 2 auto. garažas. Marquette

Parke. \$23,900.

6 kamb. mūro namas. 2 auto. ga-
ražas. Beveik prie Marquette Pko.
bažnyčia. Jau laisvas. \$21,000.8 butų mūras. Naujas gasz šildy-
mas. Nauja elektra. Alumin. langai.
\$15,000 pajamų metams. Arti mūso
\$11,700.Lūkšius 10 metų mūro rezidencija.
3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai.
Beismento gražuolis. Kampinis 40
p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti
Kedzie — Nabisco. \$27,500.1 1/2 ankšto, 18 metų mūras. 2 bu-
tai. 2 auto garažas. Arti mūso. Liga
verčia atiduoti už \$33,500.2 aukšto mūras puikūs 3 po 6
kamb. butai ir 2 kamb. sausam be-
mente. Naujas gasz šildymas. Gara-
žas. Arti mūso. \$26,000.Planas ir pigus lotas su garazu. Ar-
ti Maria High School. \$5,900.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4250 S. Maplewood, tel. 254-7450

Talp pat daromi VERTIMAI,
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi
PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir
kitoki blankai

HELP WANTED — VYRAI

AUTO BODY MAN

EXPERIENCED

Must have own tools.

Good working conditions.

Excellent salary. Good benefits.

PHONE — 549-5665

GENERAL FACTORY

(2) Experienced

Food plant employees. Good employ-
ment record required. Starting rate
\$3.66 per hour.

PLOCHMAN INC.

2743 W. 36th Place Chicago, IL

EXPERIENCED

ROTARY LETTER PRESS

OPERATORS

Good Starting Rate and Benefits

HACKETT CORPORATION

2100 W. Fullerton

(Right off Kennedy Expy.)

Call PAT CONLEY For Appointment

2 2 7 - 7 7 1 4

An Equal Opportunity Employer

VYRAI IR MOTERYS

✓ WAITRESSES

✓ UTILITY PEOPLE

✓ COOKS

✓ DISHWASHERS

Hiring For All Shifts.

Call 654-9086

or Apply in Person.

HOWARD JOHNSON'S

53th St. & Tri-State Tollway

Hinsdale, Illinois

An equal opportunity employer

DINING ROOM HELP NEEDED

Bus Boys - Waiters

Must have 2 years experience.

5 day week. Steady work. Good

pay and other benefits.

UNIVERSITY CLUB

76 E. Monroe Street,

CHICAGO, ILLINOIS

HELP WANTED — MOTERYS

BILDER-TYPIST

Needed for small office. Steady posi-
tion. Accurate 50 word per minute.

Excellent working conditions.

GOOD SALARY

(Near Loop location)

Call MR. KAPLAN 243-1852

PROGOS — OPPORTUNITIES

Savininkas parduoda 2 biz-
nio namus Brighton Parkesu visais baldais ir įrengimais. Ge-
rai einantis biznis ant biznio gat-
vės. Žemiam savikainos. Pajamų

\$18,000 į metus. Savininkui taverna

ir butas. 4358 S. Western Ave.

PARDAVIMUI

CROSBY'S BLUEBERRY ACRES

Patys priskrinkite mėlynų

Atidary kasdieną iki rugsėjo mėn.

nuo 8 v. r. iki 6 v. v. Vaziuokite

L-94 iki pirmo Michigan "exit"

(M-239) sukit į dešinę — 1 1/2 my-

lios iki 1000 N. sukit į dešinę —

viena mylia iki

CROSBY'S — Tel. 219-325-0286

DEMESIO!

AR REIKIA VIZITINIŲ

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hartford, Conn.

A. A. K. POVLAITIENĖ
BAIGĖ ŽEMISKĄ KELIONĘ

Rugpjūčio 9 d. dukters Onos Jusinienės namuose mirė Katarina Povilaitienė, sulaukusi 93-jų metų amžiaus. Pašarvota buvo Guliano - Sagarino koplyčioje. Aplink jos grabą buvo daug vaikų ir gėlių puokščių. Laidotuviams rūpinosi Edvardas Zigas iš New Britaino. Šekmadienio vakare į koplyčią buvo atvykęs klebonas kun. Juozas Matutis ir su čia esančiais skalbėjo sopulingąją dalį rožančių.

Pirmadienio rytą velionė buvo atlydėta į Šv. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčią, kur kun. J. Matutis atliakė šv. Mišias ir kitas gedulingas pamaldas bei pasakė pamokslą. Paskui a. a. Katarina Povilaitienė nulydėta į Šv. Benedikto kapines ir palaidota šalia žento, Zigmo Jusino, dukters Onos Jusinienės šeimos sklype amžinam poilsui. Į kapus palydėjo taip pat kun. J. Matutis ir ten atkalbėjo maldas.

Grabnešiai buvo šie vyrai: du provaikščiai (proanūčiai) — tai James Grigas ir Steponas Grigas, dukraitės (anūčės) vyras Antanas Grigas, Kazys Brazauskas, Stasys Dobek ir Albertas Petraitis.

Velionė paliko dvi dukteris, Oną Jusinienę ir Elžbietą Kurienę, gyv. Hartforde, Conn., bei sūnų inž. Stasį Povilaitį, gyv. Bristolį, Conn., kur turi gerą tarnybą, tris vaikaičius (anūkus) ir du provaikščius (proanūčius).

Po laidotuvių dalyvavusiems šermentyse ir laidotuvių dukterys ir sūnus L. A. P. klubo sveatinėje surengė puikų priėmimą. Valgius gamino ir svečius aptarnavo darbdėšios šeimininkės: Margarita Petraitienė, Katarina Kasmonienė ir Milda Dobek. Priėmimo dalyvavo ir klebonas kun. J. Matutis.

A. a. Katarina Povilaitienė (Adomavičiūtė) buvo gimusi 1881 metų lapkričio 21 d. Kaune. Už Baltraus Povilaitio ištėkėjo 1900 metų gegužės mėn., o jų jungtuvės įvyko Garliavos bažnyčioje.

Po kurio laiko atvyko į JAV ir apsigyveno Hartforde. Čia velionė išgyveno 55-rius metus. Vyrui mirus, gyveno pas dukterį Oną Jusinienę, kurios vyras irgi mirė 1943 metais, palikdamas žmoną su mažais vaikais. Todėl motutė, a. a. Katarina Povilaitienė, Onai Jusinienei buvo didelė parama. Ji buvo ne tik šeimininkė namie, bet ir vaikų auklėtoja; ji padėjo našlei dukteriai vaikus užauginti, ir išleisti juos į mokyklą. Tad dabar sūnus Aleksas ir dukterė Florencija, baigę kolegijas, turi gerus darbus valstijos įstaigose ir yra sukūrę lietuviškas šeimas. Gėl jautiausias Jonas (vienungis) dirba Traveler Apdraudimo įstaigoje.

A. a. K. Povilaitienė buvo susipratusi lietuvi ir rėmė lietuviškus reikalus. Priklausė Šv. Trejybės lietuvių parapijai, Šv. Rožančiaus dr. jai, Maldos Apaštalavimo dr. jai ir Lietuvių Našlių ratiui.

Velionė buvo labai darbšti, mylėjo savo vaikus ir vaikaičius, labiausiai jauniausią Jonuką, kuris kapinėse, baigiant kunigui skaityti maldas, net balsu pradėjo motutės raudoti...

A. a. K. Povilaitienės šeima, dukterys, sūnus dėkoja visiems dalyvavusiems šermentyse ir laidotuviuose, atnešusiems vaikų ir gėlių puokščių, užpašalusiems Mišias ir pareiškiusiems šeimoms

nariams užuojautą.
Išėkis, Katarina, Viešpaties Ramybėje.

Jonas Bernotas

Philadelphia, Pa.

PHILADELFIJOS MOKYKLA
RUOŠIASI DIRBTI

Rugpjūčio mėnesį mokiniai dar net nenori pagalvoti apie mokyklą. Jie tebesidžiaugia vasaros atostogų malonumais. Tačiau kitaip yra mokytojams. Atvertus kalendorių į rugpjūčio mėnesį, prisimenama, kad tuoj bus ir rugsėjis, o su juo ir nauji mokslo metai. Didelė dalis lietuvių mokytojų kiekvieną rugpjūčio mėnesį renkas studijinei savaitei Daugavoje, o kiti ir savo vietovėse pradeda rūpintis artėjančių mokslo metų reikalais.

Philadelphijos Vinco Krėvės mokyklos mokytojos susirinko rugpjūčio 11 d. pirmam savo posėdžiui aptarti 1975-76 mokslo metus. Nutarta darba pradėti šeštadienį, rugsėjo 6 d., 10 val. rytą šv. Mišiomis šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, 19-ta ir Wallace Sts., Philadelphia. Tos pačios šv. Andriejaus parapijos patalpose jau daugelį metų veikia šeštadieninė mokykla. Dėka nuoširdžios klebono kunigo Jurgio Degučio globos, parapijos patalpos yra kaip tik mūsų namai, kuriais neturime su nieku dalintis.

Tuoj po Mišių, mokiniai rinksis į klases darbui, o tėveliai į salę bendram tėvų susirinkimui. Tą dieną, kaip ir kiekvieną šeštadienį pamokos tęsis iki 2-ros valandos.

Ateinančiais mokslo metais mokykloje dirbs šios mokytojos: Nijolė Kailienė, Dariaja Dragūnienė, Ona Pluškonienė, Danutė Surdėnienė, Jūra Viesulienė, ir kun. K. Sakalauskas. Darželiui vadovauja Rima Mironienė talkinant Marytei Sušinskienei. Vyresniems skyriams bus kviečiami svečiai mokytojai Antanas Gailiūsis, Dr. Jonas Stiklorius, Vytautas Volertas ir kiti. Mokyklos vedėja Teresė Gečienė. Pirmą kartą yra bandoma sudaryti angliška kalbantiems vaikams klasę. Apie tai informacijos bus pateiktos vėliau.

Mokykla laukia savo senų mokinių ir naujų mokinių. Tėveliai, norintieji vaikus leisti į darželį,

Simas Kudirka Montrealio Aušros Vartų parapijos okteto tarpe. Iš kairės: A. Urbonas, P. Zukauskas, A. Rasinis, muz. M. Rock (dirigentas), S. Kudirka, sol. G. Capkauskienė, klebonas kun. J. Kubilius, V. Murauskas, V. Kačergius; priekyje: R. Bulota, A. Keblys (solistas ir vedėjas) ir H. Celterius.

prašomi registruotis pas P. Mironienę GL 7-2293 arba pas P. Sušinskienę WA 7-2467. Visais kitais mokyklos klausimais galima skambinti p. Gečienėi tel. 667-1684.

Worcester, Mass.

PRIMAMI NAUJI MOKINIAI

Šv. Kazimiero parapijos mokykla, kaip ir kitos diecezijos mokyklos, mokslo metus pradės rugsėjo 3 dieną. Dar yra laisvų vietų ir visus aštuonis skyrius. Tėveliai, kurie turite mokyklinio amžiaus vaikų, leiskite juos į šv. Kazimiero parapijos mokyklą. Klebonas kun. A. Mičiūnas daugelį kartų prašė tėvus ir beveik kiekvieną šeštadienį skelbia parapijos biuletenį prašydamas, kad tėvai, kurių vaikai lanko viešas mokyklas, nuo šių metų rudenio savo vaikus įregistruotų į mūsų parapijos mokyklą.

Pagalvokime ir apie liuanistinę mokyklą, kuri rugsėjo mėnesį taip pat pradės mokslo metus. Leiskime į ją ne tik patys, bet ir kitus paraginkime leisti savo vaikus. Dr. A. Viliūškis, gyvendamas Providence, R. I., su šeima, kiekvieną šeštadienį jau keletas metų savo dukrelę atveža į Liuanistinę mokyklą, nežinodamas, kad vier nuvažiuoti į Worcesterį reikia atlikti 40 mylių kelionę, kuri nėra maloni ypatingai žiemos laike. O daugeliui mūsų kolonijos gyventojų susidaro per ilgą kelionę nuvažiuoti į Aušros Vartų parapijos salę, kurioje turime puikias patalpas, dėka klebono kun. A. Volungio pamokoms ir tas patalpas duoda veltui.

Lietuviai, atlikime geriausiai savo pareigas Dievui ir kėnčiančiam tėvynei Lietuvai. Leiskime

savo vaikus nuo rudenio į šv. Kazimiero parapijos mokyklą visi tie, kurie į ją neleidžiame, o taip pat leiskime visi ir į liuanistinę mokyklą.

MALDININKAI PAS
POPIEŽIŲ

Popiežiaus Pauliaus VI bendrojoje audiencijoje švento Petro aikštėje dalyvavo ypač gausūs šventųjų Metų maldininkai iš įvairių arabų kraštų.

Maldininkų tarpe buvo keli simtai katalikų studentų ir darbininkų iš Egipto, Irako, Libano ir Sirijos. Audiencijos dalyvių dėmesį taip pat atkreipė grupė maldininkų iš prancūzų Polinezijos, apsirengusių savo tautiniais drabužiais. Juos Popiežius Paulius VI atskirai pasveikino, kviesdamas visad palaikyti dvasinį ryšį su krikščionybės centru — Roma, stiprinti savo tikėjimą ir ypač rūpintis, kad Geroji Naujiena — Kristaus Evangelija būtų sėkmingai skleidžiama visose tolimosiose Ramiojo Vandenyno salose. Kitos maldininkų grupės buvo atvykusios iš Maltos, Afrikos, Japonijos ir Lotynų Amerikos kraštų. Bendrojoje Popiežiaus audiencijoje vakar dalyvavo taip pat būrelis lietuvių iš įvairių pasaulio kraštų. Jų tarpe Rekešų ir Bratiškų šeimos iš Adelaidės, Australijoje, profesorius Zenonas Ivinskio našlė Paulina Ivinskienė su sūnumi iš Bonnos, Vakarų Vokietijoje ir kiti.

— Džeksonvilio (Floridos valstija) kapinėse į akis krinta auksinis užrašas ant vieno paminklo: "Prisiekiu, kad daugiau niekada nevesiu".

VALYTEI, JOKUBAUSKIENEI

mirus,
jos vyrą **STASĮ** ir **ŠEIMĄ**, likusiems giliame liūdesy, nuoširdžiai užjaučiame.

MARIJA ir STASYS ANKUDAI

Baltimore, Maryland

A. + A.
KASYS MAŽEIKA

Gyveno 3322 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Mirė Wesley Memorial ligoninėje rugpjūčio 19 d., 1975. sulaukęs 53 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje.
Pasiliko dideliame nuliūdimė žmona Betty Treble-Mažeika, sūnus Phillip ir Steven, dukters Debbie ir Angie bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Egan koplyčioje, 3700 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Laidotuvės įvyks penktadienį, rugpjūčio 22 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į St. Nicholas of Tolentine parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.
Nuliūdę: žmona, vaikai ir giminės.
Egan Funeral Home. Tel. LU 2-2000

A. + A. Joseph Charles Bilevich, Jr.

Gyveno 1440 S. 49th Court, Cicero, Ill.
Mirė Loretto ligoninėje rugpjūčio 18 d., 1975, 6:15 val. vak. sulaukęs 60 m. amžiaus.
Gimė Cicero, Ill.
Pasiliko dideliame nuliūdimė tėvas Joseph Bilevich, Sr., seserys Stephanie Stanis ir Agnes Pehanich su šeimomis.
Priklausė Dariaus Girėno American Legion Post, Grant - Parkholme VFW Post.
Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, rugpjūčio 20 d., 6:30 val. vak. Vance koplyčioje, 1424 S. 50th Avenue, Cicero, Ill.
Laidotuvės įvyks penktadienį, rugpjūčio 22 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.
Nuliūdę: tėvas, seserys su šeimomis ir kiti giminės.
Laidotuvių direktorius Jean Vance. Tel. 852-5245

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1975 m. rugpjūčio mėn. 21 d. 5

A. + A. JOSEPHINE D. KULP
RADVILAITE

Daug metų gyvenusi Cicero, Ill. Dabar gyv. 4115 W. 111th St., Chicago.
Mirė rugpjūčio 13 d., 1975, 10:00 val. ryto, sulaukusi 58 m. Gimė Chicagoje.
Pasiliko dideliame nuliūdimė vyras Louis F. Kulp, brolis Jonas Radvil ir brolinė Vera su šeima, sesuo Marija Cantore ir švogeris Antanas su šeima bei daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.
Kūnas bus pašarvotas penktadienį, rugpjūčio 22 d., 2 val. popiet Petkaus koplyčioje 1410 S. 50th Avenue, Cicero, Ill.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 23 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.
Nuliūdę: vyras, brolis ir sesuo su šeimomis ir kiti giminės.
Dėl informacijos tel. 927-1133

A. + A. PRANUI UMBRASUI mirus,
jo žmoną ir **DUKRA** liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Paketurių ir Dailidžių
šeimos

Laidotuvių direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SŪNUS —
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKŠTE AUTOMOBILAMS STATYTI

EUDEIKIS
Laidotuvių Direktoriai
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6877
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4420
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1158-38
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

A. + A. Inž. ROMUI ŠIAUDIKIUI mirus,
žmonai **ONUTEI** ir jo giminėms reiškiamo užuojautą ir kartu liūdimė.

Stasys Jokubauskas
Malina ir Kristupas Daugirdai
Alina ir Vandalinas Domanskiai

A. + A.
Dr. ANTANUI STARKUI mirus,
mielą jo žmoną **ELENĄ** užjaučiu jos skausmo valandoje.

Emilija Meškauskienė

A. + A.
Inž. ROMANUI ŠIAUDIKIUI mirus,
jo mylimą žmoną **ONUTĘ**, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Birutė ir Juozas Briedžiai

APYLINKĖS

× Prof. dr. Vytautas Vardys vyksta į Jubiliejingą ateitininkų stovyklą Dainavoje, kur rugpjūčio 30 d. stovyklos dalyviams skaitys paskaitą tema "Komunistinė tautybių politika Lietuvoje". Jo koreferente paskaita Laima Nainytė-Garbonkienė.

× M. K. Čiurlionis skaitas vakaras, tema "Čiurlionis dainų sferų harmonijoje", ruošiamas ateitininkų jubiliejingą stovyklą, Dainavoje rugpjūčio 29 dieną. Vakara rengia Teresė ir dr. Jonas Bogutai.

× Akademikų skautų stovykla, ruošiamas darbo dienos savaitgalį Rako stovyklavietėje, prie Custer, Mich. Prasidės rugpjūčio 27 ir baigsis rugsėjo 1 d.

× Antanas Mikaila, teisininkas, yra iš Melbourne Australijoje, atvykęs į Chicago. Rugsėjo 19 atsilankė Lietuvių Fondo būstinėje, domėjosi LF organizacija, vajais ir kt. LF reikalais. Reikalingas žinias jam suteikė LF valdybos vicepir. A. Rėklaitis. A. Mikaila yra Australijos liet. fondo valdybos narys. Apsistojo pas M. ir A. Rėklaitis, 6643 So. Maplewood Avenue.

× Hamiltono mergaičių "Aido" choras ruošiasi atvykti į Chicago. Liet. katalikų religinės šalpos rėmėjų vyr. valdybos pakviestas, lapkričio 29 d. koncertuos Marijos aukšt. mokyklos salėje.

× A. a. Ignas Auglis, apie 76 metų amžiaus, rugpjūčio 16 d. rastos miręs savo bute. Palaidotas rugpjūčio 20 d. Tautinėse kapinėse. Liūdesyje liko brolis su šeima.

× "Chicago Tribune" dienraštis vakar dienos numeryje, laišku redakcijai skyrė, paskelbė įdomų laišką, parašytą Stefano Korboni, Pavergtųjų Europos tautų pirmininko. Laiškas, kurio antraštė yra "Helsinki funeral", nurodoma, kad Helsinkio konferencija už savo oficialiosios dalies faktiškai gyvus palaidojo 100.000.000 žmonių, esančių už geležinės uždangos. 35 valstybių delegatai, kurie tą dokumentą pasirašė, gal būtų pamiršo garsų N. Chruščiovo posakį "Mes jus palaidosime" ir Muencheno susitarimą, kuris privedė prie II pasaulinio karo. Laiško pabaigoje Helsinkio dokumentas vadinas gėdingu ir išskaičiuojamos valstybės (jų tarpe yra ir Lietuva), kurias tas susitarimas skaudžiai palietė.

× Chicago Anglijos-Britanijos Lietuvių klubas rengia pikniką-geguzinę, rugp. 24 d., Bruzgulienės darže (prie tautinių kapinių). Pradžia 12 val. Visi klubo nariai prašomi dalyvauti.

Klubo Valdyba
(pr.)

× Reikalingas spauštuvė prityręs laužytojas ar metrompažas, kuris taip pat galėtų kitus bendrus darbus atlikti. Skambinkite 585-9503. (pr.)

× Kiekvienas spaudos bendradarbis gaus naudingą informaciją naujoje knygoje "Žurnalistika", kurią parašė 30 pirmųjų mūsų laikraštinių ir įvairių specialistų. Gaunama "Drauge", kaina 6 dol.

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priimamais nuosimėjimais.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× Pasaulio Lietuvių Archyvas gavo iš Liudo Barkaus, gyvenančio Australijoje, Melbourne išveinančių laikraščių atsiliepimus apie Australijos vyriausybės de jure pripažinimą Sovietų Sąjungos Pabaltijo okupacijos. Tokių atsiliepimų buvo daug. Visa toji medžiaga gražiai sutvarkyta, suklajuota į albumą, pridėta metrika, sudaro 80 didelių puslapių. Pridėtas ir turinys.

× Ramutė Rimšienė iš Montrealio, Kanados, buvo atvykusi į savo krikšto sūnaus Svajūno Juknevičiaus vestuves, kurios buvo rugpjūčio 16 d. Ta proga dar aplankė savo pažįstamus, apžiūrėjo Chicago kultūrinius centrus ir rugpjūčio 19 d. išvyko atgal į Montrealį.

× Stud. Grasilda Reinytė išvyko į Montrealį, Kanadoje, susipažinti su prancūziškosios Kanados dalies kultūra ir aplankyti savo giminių ir pažįstamų. Ta proga ji pasiuntė sveikinimus ir "Draugo" redakcijai.

× Balzeko Lietuvių kultūros muziejus renka įvairias lietuviškas nuotraukas ir atvirutes ir klasifikuoja jas pagal atitinkamas temas. Kviečiami lietuviškas nuotraukas muziejui siųsti ir taip pat šia medžiaga pasinaudoti.

× Kun. Balys Chomskis, muzikos kritikas, rašas muzikos temomis įvairiuose lietuvių laikraščiuose, šiomis dienomis vėl yra susirgęs ir paguldytas šv. Kryžiaus ligoninėje.

× Kazimiera Leonaitienė, telkianti lėšas jaunimo kongresui Chicago apylinkėse veikiančių organizacijų tarpe, grįžo iš atostogų ir įsijungė į darbą. Leonaitienei galima skambinti iš ryto iki 11 val. ir vakare nuo 6 iki 11 val. šiuo tel.: 778-0333.

× Bronė Grybauskienė sveikatos ištyrimui yra paguldyta šv. Kryžiaus ligoninėje. Tikisi šios savaitės pabaigoje jau grįžti namo.

× Dienraštis "Sun-Times" rugp. 20 d. išspausdino kun. J. Prunskio laišką prieš Sovietų Sąjungos kolonializmą.

× Už a. a. Jurgio Bakaičio sielą ketvirtųjų mirties metų proga š. m. rugpjūčio mėn. 23 d., šeštadienį, 8:30 v. r. tėvų jėzuitų koplyčioje bus atliktos šv. Mišios. Visi a. a. Jurgio Bakaičio giminės, draugai ir pažįstami maloniai prašomi šiose pamaldose dalyvauti ir prisiminti jo sielą. (pr.)

× Solistė Dana Stankaitė dainuos iškilmingose Akademijoje, Kauno Jėzuitų Gimnazijos suvažiavimo 50 metų sukakties proga. Akademija įvyks rugpjūčio 30, šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. Visuomenė kviečiama dalyvauti. (sk.)

× Margučio gegužinė — piknikas rengiamas rugpjūčio 31 d., sekmadienį, Bučo sodyboje, Willow Springs, Ill. Pradžia 12 val. Veiks virtuvė, kavinė ir baras. Gros Ramonio orkestras. Bus turtingas dovanų paskirstymas. Visi kviečiami dalyvauti. (sk.)

PLB pagelbininkė ruošti Jaunimo kongresui Daiva Vaitkevičiūtė iš Chicago su kun. Sukacku Monteideo mieste, Urugvajuje. Nuotr. M. Saulaitytė

Amerikos lietuvių demokratų surengtam apskr. pirminkui George W. Dunne pagerbime. Iš kairės: Ch. Beachman, A. Brazis, M. Petraitis, Cook apskr. tarybos prezidentas G. W. Dunne, kun. P. Činikas, A. Kereilis ir St. Balzekas.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

800 DUKTERŲ KAPELIONO KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

Sekmadienį, rugpjūčio 17 d., 1 val. p. p., jėzuitų koplyčioje kun. dr. Feliksas Gureckas aukojo šv. Mišias savo kunigystės 40 m. sukakties proga (pirmąsias Mišias gimtųjų Užpalių bažnyčioje atlikė 1935. VII). Mišių metu sukuriamas draugų asistavo seminarijos kurso draugas kun. dr. K. Ruibys, taip pat švenčias 40 m. kunigystės sukaktį kun. dr. M. Kirkilas ir kun. J. Raibūzis, SJ, kuris paskaitė ir pamokslą. Mišių komentatorius buvo Alb. Dzirvonas, vargonas grojo muz. A. Jurgutis, solo giedėjo sol. D. Stankaitė. Mišių auką prie altoriaus nešė sukuriamas sesuo dantų gyd. O. Gureckaitė-Bakaitienė, jos dukra vaist. D. Bakaitis, Vakselinė ir sūnus vaist. R. Bakaitis. Mišiose dalyvavo apie 150 kvieštinių svečių.

Tuojuo po Mišių Jaunimo centro vėsinamoje kavinėje sukuriamas sesuo O. Bakaitienė su eilės artimųjų pagalba suruošė pietus sukuriamam garbei. Artimieji giminės, draugai ir pažįstami buvo pakviesti specialiais kvietimais. Prie garbės stalo sėdėjo pats sukuriamas, Lietuvos gen. konsulas ir Lietuvos dukterų dr. jos garbės pirm. J. Daužvardienė, eilė kunigų, seselių, einanti Lietuvos dukterų dr. jos pirm. pareigas H. Žitkienė ir kiti. Prieš pradedant pietus, programai vadovaujant žurn. VI. Būtenui, šilts, daugiausia humoru ataus tus sveikinimo žodžius tarė Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, kun. dr. K. Ruibys, H. Žitkienė ir iš Washingtono, D. C., atvykęs sukuriamas pusbrolis A. Gureckas, pabrėždamas, kad kun. dr. F. Gureckas su giminėmis būna visada — džiaugsmo ir liūdesio valandose.

Programos vedėjui perskaičius linksmą, eiliuotą rašyt. Al. Barono sveikinimą, kun. dr. M. Kirkilas sukalbėjo maldą, sol. D. Stankaitytei vedant "Ilgiausių metų", visi svečiai pakėlė šampano taures sukuriamam garbei ir prisidėjo pietus. Svečiams besivaikinant, sveikinimo žodžius vėl tarė kun. P. Patlaša, šv. šeimos vilos vyresnioji seselė Clementia ir gimtųjų Užpalių atstovas kun. dr. J. Velutis. Programos vedėjas perskaitė ilgą sąrašą tų, kurie sukuriamam sveikino telegramomis ir laiškais. Tai brolis iš Lietuvos ir broliai iš Kanados, visa eilė Lietuvos dukterų dr. jos skyrių net nuo Pacifiko krantų, taip pat eilė draugų bei pažįstamų. Trumpu žodžiu visiems svečiams nuosirdžiai padėkojo vaišių rengėja O. Bakaitienė, atsipaštydama, kad daug ko negalėjo pakviesti, nes vien kun. dr. F. Gurecko įkurta ir globojama Lietuvos dukterų dr. ja turi apie 800 narių ir nėra tokios vietos, kur tiek svečių tilptų. Paskutinis kalbėjo ir visiems dėkojo pats sukuriamas.

ninkas kun. dr. F. Gureckas. Buvo pristatyta ir visa eilė svečių, jų tarpe ilgametis Chicago Liet. operos meno vadovas muz. A. Kučiūnas su žmona, skulptorius R. Mozilavskas su žmona, "Terros" savininkas žurn. VI. Civinskas, J. Bičiūnienė, iš Seattle atvykęs inž. Lapatinskas ir daug kitų. Užpalių dr. Seibutis susirinkusiems užpalėnams privačiai parodė skaidres, kaip atrodo Užpaliai, o visų susirinkusių nuotaika Jaunimo centro kavinėje buvo tikrai puiki.

Kun. dr. F. Gurecko biografijoje randame daug įdomių ir labai teigiamų bruožų. Bet tarp jų visų labiausiai ryškėja pats pagrindinis bruožas — darbas socialinėje srityje, tiesiant pagalbos ranką į nelaimę patekusių artimų. Todėl konsulė J. Daužvardienė jo įsteigtą Lietuvos dukterų dr. ja pavadino stebuklų vykdytojų draugija ir palinkėjo jam, 50 m. kunigystės sukaktį švenčiant, jau turėti ir Lietuvos sūnų draugiją, kuri taip pat darbuotųsi vietinės šalpos dirvonuose. — R.

CHICAGOS JŲRŲ ŠAULIAI KVIETIA

Daugelis dar atsimename, kad laisvoje Lietuvoje buvo ruošiamos įvairios specifinės dienos ir šventės, k. a. kariuomenės diena, jūros diena ir kt. Jos pasitarnavo ugdyti ar plėsti vieną ar kitą idėją mūsų visuomenės tarpe.

Chicago jūrų šaulių kuopa šią mintį atgaivino 1969 metais, suruošdama Union Pier vasarvietėje, kuri iš dalies primena mums Baltijos pakrantes, pirmą jūros dienos šventę. Vėliau kiekvienais metais iš eilės ruošiant šią šventę, pasisekimas vis augdavo ir atlikimas programos tobulėdavo, ypač kai prie šios šventės prisidėjo ir Liet. jūrų skautų nariai su savo laivais, o paskutiniaus metais dar prisidėjo ir Detroito bei Cicero jūrų šaulių kuopoms. Susitarus tokias šventes ruošti iš eilės kiekvienai kuopai, jūrų

diena pasidarė didinga ir plačios apimties jūrinė lietuvių šventė. Pagal šį susitarimą 1973 metais tą šventę suruošė ir pravedė Detroito jūrų šaulių kuopa "Svytury", 1974 metais — Cicero jūrų šaulių kuopa "Klaipėda" o šiais metais ir vėl ši šventė rengiama Chicago Gen. T. Daukanto vardo jūrų šaulių kuopos pastangomis.

Šiemet Jūros dienos šventė įvyks rugpjūčio 23 ir 24 dienomis Union Pier gražioje vasarvietėje prie Michigano ežero pakrančių. Tam tikslui yra paimti Liet. Kultūriniai namai, paviesta visa eilė organizacijų ir asmenų sudaryta įdomi jūrinė programa. Šios šventės dalyviai pergyvens retą jūrinį įvykį, nes bus atliekamos laivo krikštijimo apeigos, vainiko nuleidimas į ežerą, o jūrų skautai ta proga atlieka savo burlaivių lenktynes Chicago — Union Pier. Be Chicago jūrų šaulių kuopos laivo "Simas Kudirka", dalyvaus 4 jūrų skautų burlaiviai, todėl dalyviai turės didelį pasirinkimą su jais paplaukioti.

Ši šventė pradedama šeštadienio rytą 10 val. vėliavų pakėlimu ir baigiama sekmadienio vakare. Linksma jūrininkų vakaras įvyks šeštadienio vakare, grojant žinomam Ažuolo Stelmoko orkestrui su įvairia programa ir menine dalimi, kurią atliks 3 dainuojančios sesės Drūtutės. Šios kuopos moterų skoningai paruoštas maistas, turtingi ir vertingi laimėjimai ir iš visur suplaukę vandens bei laivų mėgėjai ir rėmėjai, kaip ir praityje, užtikrins šios šventės pasisekimą ir gerą dalyvių nuotaiką. Mūsų visuomenė yra nuosirdžiai kviečiama šioje jūrinėje šventėje dalyvauti.

Juozas Ulevičius

PAPIGINS SUSISIEKIMĄ SENIEMS

Planuojama dar papiginti Chicago miesto susisiekimą seniems ir invalidams. Paaškęs iš eilės kiekvienai kuopai, jūrų

LIAUDIES DAINA, LITERATORA, KAIMAS

Daina ir literatūra mokykloje ir gyvenime (4)

Rugs. 13 dieną pradėjo muz. supažindinti su literatūra taip, kad ji taptų integralia ir jo asmokymams senųjų ir naujųjų dainų ir giesmių. Po to muz. A. Mikulskis kalbėjo apie lietuvių liaudies dainų kilmę ir jų vystymąsi. Seniausios dainos forma tik bereikšmio garso ar žodžio kar-tojamas. Vėliau išsiterpia vienas kitas prasmingas žodis, dar vėliau išauga fabula. Štai jų augimo suskirstymas: rypavimai, sutartinės, raudos, darbo dainos, romantinės dainos.

Prelegentas savo paskaitą iliustravo, pats padainuodamas atitinkamas dainas. Ir paskaitos turinys, ir perdavimas visus sužavėjo.

V. Augulytė antroje paskaitoje svarstė klausimą, kiek ir kur galima lit. mokykloje vartoti anglų kalbą. Ji konkrečiai pavyzdžiais parodė, kiek anglų k. yra paveikusi jaunimo kalbą, kaip jie pažodžiui verčia iš anglų k. ir tada gaunasi lietuviškai ausiai reikšmės sakiniai. Per darbo metų eilę ji tas mokinių klaidas rinko, žymėjosi ir sudarė pratimus, pavadintus "Lietuvių k. turtinimo ir gryninimo pratimai", tik ką išleisti švietimo tarybos.

Po pietų V. Kavaliūnas skaitė paskaitą "mokytojas, klasė ir egzistenciniai mūsų literatūros aspektai".

Lituanistinės mokyklos mokytojas, eidamas į klasę, susiduria su klausimu: koks pagrindinis jo tikslas. Tikslai — išmokyti kalbą,

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Prof. Juozas Eretas, gyv. šveicarijoje, yra pakviestas dalyvauti Lietuvių Fronto bičiulių Los Angeles organizuojamame politinių studijų savaitgalį. Profesorius pakvietimą priėmė, ir numato bent 3-4 savaites palikiti Californijoje. Politinių studijų savaitgalis įvyks 1976 metų sausio 24-25 d.

— Gražina Reškevičienė ir Laimutė Antanaitienė, Omahos tautinių šokių grupės "Aušros" mokytojos, Rita Kovaitė ir Rūta Jaudegytė, talkininkės, rugpjūčio 16 d. išvyko į Dainavą dalyvauti tautinių šokių vadovų — mokytojų kursuose. Grįš už vienos savaitės.

— Kompozitorės Giedros Gudauskienės, gyv. Los Angeles, Calif., orkestrinę suitą "Los Angeles peizažai" atliks Brentwood simfoninis orkestras dirigento Alvin Mills vadovybės. Suita susideda iš 4 dalių: "Olivero gatvė", "Kinų kvartalas", "Lietuvių bažnyčia šv. Jurgio gatvėje" ir "Hollywoodas". Veikalo orkestraciją atliko pats dirigentas. Šiuo koncertu atidaro "bicentennial" jubiliejinių metų koncertų sezonas. Šiame koncerte bus atlikta dar kitų 7 amerikiečių kompozitorių kūrinių.

— Audrius Reškevičius, Omahoje, Nebr., žinomų visuomenės veikėjų Albino ir Gražinos Reškevičių sūnus, ankstyvoje jaunystėje reikšmės žymias organizacijas ir scenos meno gabumais. Rugpjūčio 8-10 d. dalyvavo muzikinio veikalo The Sound of Music pastatyme, kaip vienas iš septynių ten vaizduojamų kapitono vaikų. Teatrą organizavo miesto parkų ir pramogų skyrius, bendradarbiaudamas su universitetu. Audrius, o taip pat jo brolis Rimas ir sesuo Gailutė gauna gerą lituanistinį išmoklinimą, privačiai imdami lietuvių kalbos pamokas.

AUSTRALIJOJE

— A. a. Kęstutis Jučinskis mirė Adelaidėje. Velionis buvo sporto veteranas, skautas vytiš, "Vilniaus" skautų tunto Adelaidės

dėje veikėjas. Jo žmona Elena Jaciūnskienė šiuo metu vadovauja skautų skyriui.

— Pabaltietės moterys Melbourne palaiko tarp savęs glaudžius ryšius ir ruošia popietes. Pastaruoju metu jos nutarė įkurti jungtinį Pabaltiečių moterų komitetą ir jį užregistruoti Australijos valdžios įstaigose.

— Kredito dr. J. "Talka" plečia savo veiklą. Neseniai buvo įsteigtas Adelaidės skyrius, kurio būstinę įkurdinta Lietuvių namuose. Skyriaus valdybą sudaro: V. Neverauskas (pirm.), V. Baltutis, ir J. Lapsys.

CHICAGOS ŽINIOS

ISGELBĖJO LIEPSNOJANTI

Acetileno degalas sukėlė gaisrą Raizian brangenybių krautuvėje 55 E. Washington, Chicagoje. Pamatęs dūnų ir liepsnas, kaimynystėje buvęs Steve Hennesy griebė gesintuvą ir bėgo į gaisrą. Pamatė vieną iš krautuvės savininkų — Alex Raizian, 28 m., liepsnojantį drabužį. Hennesy gesintuvu jo drabužius užgesino, išgelbėdamas gyvybę. Stipriai apdegęs, Raizian gydomas Cook apskr. ligoninėje.

BAIGIASI KONCERTAI
Šį penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį jau bus paskutiniai šio sezono koncertai Grant parke, Chicagoje.

ALKOHOLIS IR SEIMA
N. Simon drama "The Gingerbread Lady" statoma Candle light Dinner Playhouse, Chicagoje. Parodoma alkoholio ardanči įtaka šeimai. Vaidina profesionaliai aktoriai. Veikalas yra komedija.

SUSISIEKIMAS SU WAUKEGANU

Regionalinio transporto vadovas Chicagoje M. Pikarsky pasiūlė nupirkti North Chicago Transit bendrovės autobusus, kurių jį turi 22 ir kuri palaiko susisiekimą su Waukeganu. Vyksta pasitarimai. Numatoma ruošti į Waukeganą įjungti į regionalinį tinklą.

Monteideo aerodrome Daiva Vaitkevičiūtė iš Chicago su kun. J. Giedriu ir Birute Mačianskiene Monteideo Jaunimo kongreso komiteto nare. Nuotr. M. Saulaitytė